

मराठा आरक्षणाचा मुद्दा संसदेतही गाजणार

धुळे, दि. १ प्रतिनिधी

मराठा समाजाला ओबीसी प्रवर्गातून आरक्षणासह विविध मागण्यांसाठी मराठा आंदोलक मनोज जरांगे पाटील यांनी आंदोलनाची हाक दिली आहे. या पार्श्वभूमीवर धुळे लोकसभेच्या खासदार डॉ. शोभाताई बच्छाव यांनी त्यांची भेट घेतली असून या मागणी संदर्भात संसदेत आवाज उठवणार असल्याचे आश्वासन त्यांनी दिले आहे. समाजाला दिलेले आरक्षण सर्वोच्च न्यायालयात टिकले नाही. त्यामुळे मराठा समाजास ओबीसी प्रवर्गातून आरक्षण मिळावे, अशी मागणी मनोज जरांगे हे सातत्याने करीत आहेत. दोन दिवसांपूर्वी मनोज जरांगे पाटील यांनी आरक्षणासाठी मुंबईत आंदोलन करण्याचे संकेत दिले. यापुढे कमी सांगावचे आणि कमी बोलायचे, पण आता करून दाखवायचे असे मनोज जरांगे यांनी म्हटले होते. याच पार्श्वभूमीवर जालन्यातील अंतरवाली सराठी येथे मनोज जरांगे यांनी मराठा समाजाला ओबीसीमधून आरक्षण देण्याच्या मागणीसाठी राज्यव्यापी बैठक बोलावली होती.

मुंबई

RNI No.: MAHAMAR/2016/79101

» बुधवार, २ जुलै २०२५

» वर्ष: १० » अंक: ६२

» पाने-८

» किंमत रु. २ + वितरण खर्च रु. १ एकूण रु. ३

अप्राप्रलेख

खरीखरी

कुठे हरवली माझी मराठी

मराठ्यांनी आणि मराठी भाषेने एकेकाळी केलेली देदीप्यमान कामगिरी देशाच्या इतिहासात सुवर्ण अक्षरात नोंदली गेलेली आहे. आम्ही गेले दोन दिवस मराठीची महानता, महत्ता, मराठी बाणा आणि मराठी अस्मिता यावर सद्बद्दयतेने लिहिलेले आहे. आता आज माझी मराठी कुठे हरवली आहे. त्याचा शोध घेणे महत्त्वाचे आहे. ज्या ज्या उत्तुंग प्रतिभेच्या महनीय व्यक्तींनी महाराष्ट्राची पताका उंचच उंच नेलेली आहे. त्या सर्वांनी आपले शिक्षण माय मराठीतच केले होते. हे मुद्दाम नमूद करावेसे वाटते. मग त्यामध्ये चिंतामणराव देशमुख असोत, जयंत नारळीकर असोत किंवा ताज ग़ुपला वेगळा दर्जा मिळवून देणारे केरकर असोत. ही सर्व मंडळी महाराष्ट्रासाठी ललामभूत आहेत. आम्ही मुद्दाम मराठी साहित्यातील दिग्गजांचे नाव घेतलेले नाही. अशा आपल्या मराठीला आणखी कुठे कुठे शोधावे लागेल. हा आमच्या पुढील यक्षप्रश्न आहे. मराठी भाषेत विज्ञानाचे शिक्षण व्हावे, कायद्याचे शिक्षण व्हावे. इंजिनियरिंगचे शिक्षण व्हावे, वैद्यकीय शिक्षण व्हावे. असा मनोदय पाच-पन्नास वर्षांपूर्वी अनेक दिग्गजांनी व्यक्त केला होता. आजची परिस्थिती पाहिली तर काय नजरेला पडते. आज मराठी भाषेला जणू काय ती परकीय भाषाच आहे. अशा रीतीने अनेक मराठी घरात पाहिले जाते. आपला मुलगा किंवा मुलगी पहिलीपासून इंग्रजी माध्यमातून शिकावेत. हे केवळ मुंबई, पुण्यातील उच्चवर्गीयांचे स्वप्न राहिलेले नाही. तर आता लहानशा खेड्या-पाड्यामधूनही इंग्रजी माध्यमाच्या शाळा भराभर प्रकट होत आहेत. किंबहुना त्या भूछत्राप्रमाणे उगवत आहेत आणि त्याच शाळांचे संचालक या उद्योगाला नव्याचा उद्योग म्हणत आहेत. मुलांनी मराठीत शिकावे. म्हणून कर्मवीर भाऊराव पाटील, डॉक्टर पंजाबराव देशमुख, डॉक्टर बापूजी साळुंखे यांच्यासारख्या महानुभाव्यांनी मराठी भाषेच्या शाळा सुरू केल्या. आता बदलत्या ऋतुमानानुसार या शाळांमध्येही परकीय भाषेप्रमाणे मराठीला बऱ्याच ठिकाणी स्थान नाही. तिथेही इंग्रजीचे आक्रमण झालेले आहे. आम्ही वारंवार हे म्हटले आहे की, आम्ही कुठल्याही भाषेच्या विरोधेत नाही. मग ती इंग्रजी असो काय किंवा हिंदी असो काय. आम्ही कोणत्याही विरोधात नाही आणि त्याचा द्वेष करण्याचे कारणच नाही. पण तुम्हाला आता माझ्या महाराष्ट्रातील शाळांमध्ये मराठीत शिकणारी मुले शोधावी लागत असतील. तर यासारखी दुसरी लाजिरवाणी गोष्ट कोणतीही नाही. मराठीचे प्राचीन साहित्य, मध्ययुगीन साहित्य आणि अर्वाचीन साहित्य याची तुलना केली. तर आपले आजचे मराठी साहित्य आम्हाला आपले म्हणजेच आपल्या मराठीचे साहित्य का वाटत नाही. हा आमच्या समोरील मूळ प्रश्न आहे. इंग्रज आले. त्यांनी राज्य केले आणि इंग्रजांची सत्ता गेली. त्यांनी जेवढा इंग्रजीचा प्रचार-प्रसार केला नाही. तेवढा प्रचार आणि प्रसार आमचे इंग्रजाळलेले मराठीजन करीत आहेत. ही अत्यंत खेदाची गोष्ट नाही काय. महाराष्ट्रातील दुकानांवर मराठी फलक लिहिले पाहिजेत. असा कायदा आहे. त्यामुळे हत्तीसारखी इंग्रजी अक्षरे आणि उंदरासारखी मराठी अक्षरे लिहून आपले दुकानदार कायदा पाळतात. आपल्या हाती जो मोबाईल आला आहे. तो सुरुवातीला महागडा होता. तेव्हा घरात एखादा किंवा दुसरा मोबाईल असायचा. आता मोबाईलवर दरमहा 200 ते 300 रुपये खर्च की केले की, तुम्हाला वाटेल तेवढे बघता किंवा बोलता येते. मोबाईल प्रेमी जनांमध्ये मराठी भाषाही मोबाईली झाली आहे. आम्हाला आता मराठीचे व्याकरण शिकण्याची गरज वाटत नाही किंवा भासतही नाही. एक शब्द मराठी, दुसरा शब्द इंग्रजी आणि तिसरा हिंदीचा अशी आमची ही नवमराठी निर्माण झालेली आहे. गंगत अशी आहे की, सरकारने सरकारी कामासाठी जो मराठी शब्दकोश निर्माण केलेला आहे. तो वाचल्यावर ती मराठी बहुतेक पुढील शंभर दोनशे वर्षांपरत बोललेली जाईल, असे वाटणे स्वाभाविक आहे. मराठी भाषेचे आकर्षण का निर्माण होत नाही हाही एक चिंत्नाचा विषय आहे. मराठी भाषेतील पुस्तके मोठमोठे प्रकाशक काही वर्षांपूर्वी आवृत्ती काढताना हजार प्रती छापित असत. आता तो आकडा अडीचशे - तीनशेवर आलेला आहे. महाराष्ट्रात आणि मुंबईतही मराठी वाचन सक्षम विकणाऱ्या पुस्तकाची दुकाने बंद झालेली आहेत. आता तुम्हाला मराठी भाषेच्या शोधासाठी सक्रिय होऊन बाहेर पडावे लागेल. तेव्हा शिल्लक असलेली मराठी टिकावी, ती वाढावी. असे वाटत असेल तर, समस्त मराठी जनांनी मराठीला शोधा आणि शोधल्यावर आपल्या मनात आणि आपल्या आत्मजनांत रुजवा, एवढीच नम्र विनंती आहे.

श्रीगणेशाय नमः

nagpurpost@gmail.com
Mob.No.9922970023

राहुल गांधींचे निकटवर्तीय कुणाल पाटलांचा भाजपमध्ये प्रवेश

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

धुळे जिल्ह्यात काँग्रेसला मोठा धक्का बसलाय. माजी आमदार कुणाल पाटील यांनी भाजपमध्ये प्रवेश केलाय. कुणाल पाटील हे काँग्रेस नेते आणि लोकसभेतील विरोधी पक्ष नेते राहुल गांधी यांचे निकटवर्तीय मानले जातात. मात्र आता कुणाल पाटील यांनी काँग्रेसचा हात सोडत कमळ हाती घेतले आहे. मुंबईत चंद्रशेखर बावनकुळे, रवींद्र चव्हाण, जयकुमार गोंरे, जयकुमार रावत या नेत्यांच्या उपस्थितीत त्यांचा पक्ष प्रवेश झाला.

कुणाल पाटील यांनी म्हटले होते की, काँग्रेसमध्ये असताना मी माझं काम चोखपणे पार पाडलं आहे. पदाधिकारी आणि कार्यकर्त्यांसमोर विचारात घेऊन मी भाजपमध्ये प्रवेश करत आहे. आणून काँग्रेस पक्षाशी ७० वर्षांपासून एकनिष्ठ आहोत, आता त्या पक्षातून दुसऱ्या पक्षात जाणे अवघड असतं. मात्र आपल्या भागात विकास होण्यासाठी हा निर्णय घ्यावा लागत आहे. लहानगणांपासून पाहिलं की काँग्रेस हा आपला पक्ष आहे आणि काँग्रेसशीच आपण एकनिष्ठ राहायचे. आपल्या रक्तामध्ये काँग्रेस आहे. अशा प्रकारची भावना घेऊनच आम्ही लहानचे

मोठे झालो. माझे आजोबा पंडीत नेहरू यांच्या पेक्षा जास्त मतांनी निवडून आलेले खासदार होते. आमच्या वडिलांनी ती ख्याती पुढे चालू ठेवली. तेही ७ वेळा आमदार झाले होते. मी पण २०१४ मध्ये पहिल्यांदा विधानसभा निवडणूक लढलो. फार मोठ्या मतांनी लोकांनी मला निवडून दिलं. २०१९ मध्येही लोकांनी मला साथ दिल्याचे त्यांनी म्हटले होते. माजी आमदार कुणाल पाटील हे गेल्या काही दिवसांपासून भाजपच्या संपर्कात होते. काही दिवसांपूर्वी त्यांनी भाजप प्रदेश कार्यध्यक्ष रवींद्र चव्हाण यांची रायगड निवासस्थानी भेट घेतली होती. यानंतर कुणाल पाटील भाजपमध्ये प्रवेश करणार असल्याचा चर्चेला उधाण आले होते. आज मंगळवारी अखेर कुणाल पाटील यांनी काँग्रेसला रामराम ठोकत भाजपमध्ये प्रवेश केला आहे. त्यामुळे धुळे जिल्ह्यात काँग्रेसला मोठा धक्का बसल्याचे दिसून येत आहे.

मराठी महाराष्ट्राचा बुलंद आवाज

महाराष्ट्र

» मुंबई कार्यालय

बोरज बजार स्ट्रीट, फोर्ट, मुंबई - ४०० ००१.
फोन : ०२२ ३१८५ ०७३५

» पालघर कार्यालय

कार्यालय क्रमांक ४०९, पचीवाई, विरार रेल्वे सवचे समोर,
विरार पूर्व., ता. वसई, जि. पालघर. ४०१ ३०५. मो. ९८९२९६८७२५.

» नाशिक कार्यालय

'आनंदी', कोतवाल पार्क, टिळकवाडी, वेद मंदिरासमोर,
धामणकर कॉनर, नाशिक ४२२००२. मो. ९८९०१०९९७८

» वितरण

मो. नं. ८४२४९३६४३६

कोल्हापूर/धाराशिव/लातूर
दि.१ प्रतिनिधी

शेतकऱ्यांचा प्रचंड विरोध असलेल्या शक्तिपीठ महामार्ग रद्द करण्यासाठी शक्तिपीठ महामार्ग विरोधी कृती समितीच्या वतीने आज कृषिदिनी सकाळी ११ वाजता शिराली येथील पंचगंगा पुलावर आंदोलन करण्यात आले. यावेळी पुणे- बेंगलोर राष्ट्रीय महामार्ग दोन्ही बाजूंनी वाहतुकीसाठी बंद करण्यात आला होता तेव्हा शेतकऱ्यांनी महामार्गावर ठिय्या मांडला.

शक्तीपीठ महामार्गाला विरोध करण्यासाठी काही आक्रमक शेतकऱ्यांनी पंचगंगा नदीमध्ये उडी मारण्याचा प्रयत्न केला. एकीकडे महामार्ग रोको आंदोलन सुरू असले तरी दुसरीकडे काही आक्रमक शेतकऱ्यांनी आपण आत्महत्या करणार असे म्हणत नदीत उडी मारण्याचा प्रयत्न केला. जिल्ह्यातील अनेक शेतकऱ्यांची शेती कमी आहे. त्यामुळे काही शेतकरी भूमीहीन होणार आहेत. मग आम्हाला जणू काय अर्थ आहे? असे म्हणत या सगळ्यांनी उडी मारण्याचा प्रयत्न केला आणि या सर्वांचाच पोलिसांनी

कोल्हापुरात अडीच तास महामार्ग रोखला
धुळे- सोलापूर मार्गावरही १० किमीपर्यंत वाहनांचा रांगा

ताब्यात घेतले. यावेळी स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेचे नेते व माजी खासदार राजू शेटी म्हणाले की, आंदोलनस्थळी येण्यासाठी शेतकऱ्यांना पोलिसांकडून अडविले जात आहे. परंतु, ज्या ठिकाणी अडविले जाईल, त्याच ठिकाणी रास्ता रोको आंदोलन करू, असा इशारा शेटी यांनी यावेळी दिला. स्वाभिमानीचे शेतकरी नेते राजू शेटी, माजी आमदार ऋतुराज पाटील, विजय देवणे यांच्यासह अनेक नेते आणि शेतकरी महामार्गावरील बसून आंदोलन करत आहेत. शक्तीपीठ

महामार्ग आम्ही कुठल्याही परिस्थितीत होऊ देणार नाही. जर हा महामार्ग करण्याचा प्रयत्न केला. तर रक्ताचे पाट वाहिले तरी चालतील. मात्र, हा महामार्ग होऊ देणार नाही, असा इशारा राजू शेटी, विजय देवणे यांनी दिला.

महामार्गाविरोधात मंगळवारी कोल्हापूरसह सांगली, सोलापूर, धाराशिवमधील शेतकऱ्यांना रास्ता रोको आंदोलन केले. यामुळे वाहतूक ठप्प झाली. कोल्हापूरमध्ये शेतकऱ्यांनी स्वाभिमानी शेतकरी संघटनेचे प्रमुख

राजू शेटी यांच्या नेतृत्वात आंदोलन केले. त्यांनी पुणे- बंगळूर महामार्ग तब्बल अडीच तास रोखून धरला. शेतकऱ्यांनी रस्त्यावर ठिय्या मांडल्याने महामार्गावरील वाहतूक ठप्प झाली.

कोल्हापूर : पुणे- बंगळूर महामार्ग तब्बल अडीच तास रोखून धरला

कोल्हापूरमध्ये शक्तिपीठ महामार्गाविरोधात कोल्हापूर जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांनी शक्तिपीठ विरोधी सर्वपक्षीय संघर्ष समितीच्या माध्यमातून जोरदार आंदोलन केले. 'एकच जिद्द..शक्तीपीठ रद्द' या नात्यातून सरकारला कोणत्याही परिस्थितीत शक्तिपीठ महामार्ग रद्द करावा असा इशारा दिला.

धुळे- सोलापूर महामार्गावर १० किमीपर्यंत वाहनांचा रांगा

शक्तिपीठ महामार्गाविरोधात धाराशिवमधील शेतकऱ्यांनी धुळे- सोलापूर महामार्गावर चक्काजाम आंदोलन केले. शेतकऱ्यांनी रस्त्यावर ठिय्या मांडल्याने वाहतूक ठप्प झाली आहे. यामुळे सुमारे १० किमीपर्यंत वाहनांच्या रांगा लागल्या असल्याचे दिसून आले. शक्तिपीठ महामार्गासाठी धाराशिव तालुक्यातील

१७ गावे आणि तुळजापूर तालुक्यातील २ गावे असे मिळून १९ गावांतील जमिनीचे भूसंपादन केले जात आहे

सांगली-कोल्हापूर मार्गावर रास्ता रोको

शक्तिपीठ महामार्गाबाधित शेती बचाव कृती समिती, सांगली यांच्या वतीने सांगली-कोल्हापूर मार्गावर रास्ता रोको आंदोलन करण्यात आले. या आंदोलनात अपक्ष खासदार विशाल पाटील सहभागी झाले. त्यांनी यावेळी सरकारच्या भूमी अधिग्रहणाच्या निर्णयाचा तीव्र निषेध नोंदवला. हे आंदोलन फक्त रास्त मागण्यांसाठी नाही, तर शेतीच्या अस्तित्वासाठीचा लढा आहे. महामार्गाचे नियोजन करताना शेतकऱ्यांच्या जमिनी जबरदस्तीने घेतल्या जात आहेत. त्यांचे उपजीविकेचे साधन हिरावले जात आहे.

लातूरमध्ये शेतमोजणी तूतूस थांबवली

दरम्यान, शक्तिपीठ महामार्गाच्या मोजणीला लातूर जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांचा कडाडून विरोध केला आहे. यामुळे प्रशासनाने आजची मोजणी तूतूस थांबवण्यात आली आहे.

शक्तिपीठ महामार्ग रद्द करण्यासाठी विधिमंडळाच्या पायऱ्यांवर महाविकास आघाडीचे आंदोलन

गजानन तुपे

मुंबई, दि. १

पावसाळी अधिवेशनाच्या दुसऱ्या दिवशी विधानभवन परिसर प्रक्षुब्ध झाला. शक्तिपीठ महामार्गामुळे शेतकऱ्यांवर अन्याय होणार असल्याचा आरोप करत आज महाविकास आघाडीच्या आमदारांनी विधिमंडळाच्या पायऱ्यांवर ठिय्या देत जोरदार घोषणाबाजी केली.

“एकाच जिद्द – शक्तिपीठ रद्द, शेतकऱ्यांना देशोधडीला लावणाऱ्या सरकारचा धक्का असो!” अशा घोषणांनी विधानभवन परिसर दणाणून गेला. आंदोलनादरम्यान आमदारांच्या चेहऱ्यावर शासनाविरुद्ध संताप स्पष्ट दिसत होता. यावेळी महाराष्ट्राच्या हरित क्रांतीचे शिल्पकार, माजी मुख्यमंत्री

स्वर्गीय वसंतराव नाईक यांच्या जयंतीनिमित्त त्यांच्या पुतळ्यास महाविकास आघाडीच्या आमदारांनी पुष्पहार अर्पण करून अभिवादन केले. राज्याला अन्नधान्यात स्वयंपूर्ण बनवणाऱ्या या थोर नेत्याच्या स्मृतींना उजाळा देताना, त्यांची शेतकरीहिताची भूमिका सरकारने लक्षात घ्यावी, अशीही मागणी आंदोलक

आमदारांनी केली. शक्तिपीठ महामार्गामुळे “शेतकऱ्यांना उध्वस्त करून राजकीय लाभ घेण्याचा डाव” असल्याचा आरोपही महाविकास आघाडीच्या नेत्यांनी केला. आंदोलनात काँग्रेस, शिवसेना (उद्धव बाळासाहेब ठाकरे) आणि राष्ट्रादी काँग्रेस (शरद पवार गट) यांचे सर्व प्रमुख आमदार सहभागी झाले होते.

शेतकऱ्यांच्या अपमानाचा मुद्दा : नाना पटोलेवर निलंबनाची कारवाई

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

पावसाळी अधिवेशनाच्या दुसऱ्या दिवशी विधानसभेत शेतकऱ्यांच्या मुद्द्यावरून प्रचंड गदारोळ पाहायला मिळाला. कृषिमंत्री आणि भाजपचे माजी मंत्री आमदार बबनराव लोणीकर यांच्या शेतकरी विरोधी विधानांनी विरोधक आक्रमक झाले. महाविकास आघाडीच्या आमदारांनी शेतकऱ्यांचा सातत्याने अपमान करणाऱ्या सत्ताधऱ्यांवर संताप व्यक्त करत, “मुख्यमंत्र्यांनी जनतेची आणि शेतकऱ्यांची माफी मागावी,” अशी जोरदार मागणी केली.

काँग्रेसचे प्रदेशाध्यक्ष नाना पटोले आणि विरोधी पक्षनेते विजय वडेटीवार

यांनी विधानसभेच्या आसनाजवळ जाऊन या विषयावर आक्रमक भूमिका घेतली. त्यामुळे सभागृहाचे कामकाज पाच मिनिटांसाठी तहकूब करावे लागले. कामकाज पुन्हा सुरू होताच, विरोधकांनी ‘माफी मागा’च्या जोरदार घोषणा दिल्या. यावेळी अध्यक्षानी शिस्तभंगाच्या कारवाईत नाना पटोलेंना एक दिवसासाठी निलंबित केले.

“शेतकऱ्यांच्या प्रश्नावर बोलले म्हणून निलंबन? हा अन्याय आहे” – वडेटीवार विधानसभेत विरोधकांना शेतकऱ्यांच्या प्रश्नांवर बोलू न देणे, नंतर त्यांच्यावर निलंबनाची कारवाई करणे, हे सत्ताधऱ्यांचे खरे स्वरूप दाखवते, असा घणाघात वडेटीवार यांनी केला.

“शेतकऱ्यांसाठी आम्ही आंदोलन करू, गरज पडल्यास तुरुंगाती जाऊ, पण बळीराजाच्या हक्कासाठी आवाज उठवतच राहू.” असे त्यांनी ठामपणे सांगितले. राज्यातील बारा जिल्ह्यांतील शेतकरी शक्तिपीठ महामार्गाला विरोध करत आहेत. मात्र, कृषिमंत्री आणि आमदार लोणीकर शेतकऱ्यांविषयी उपकाराची भाषा

रवींद्र चव्हाण भाजपचे नवे प्रदेशाध्यक्ष

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर भाजपला नवीन प्रदेशाध्यक्ष मिळाला असून रवींद्र चव्हाण यांच्या नावाची अधिकृत घोषणा झाली. वरळीमध्ये झालेल्या जय्यत कार्यक्रमामध्ये रवींद्र चव्हाणांचे नाव जाहीर करण्यात आलं. यावेळी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, केंद्रीय मंत्री किरण रिजिजू यांच्यासह प्रमुख भाजप नेते उपस्थित होते. रवींद्र चव्हाण यांची भाजपच्या प्रदेशाध्यक्षपदी बिनविरोध निवड करण्यात आली. रवींद्र चव्हाण हे भाजपचे नावाने बारावे अध्यक्ष असतील. मात्र ते विरोधकांचे असं मुंबईचे अध्यक्ष आशिष शेला म्हणाले. रवींद्र चव्हाण हे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचे अत्यंत विश्वासू नेते म्हणून ओळखले जातात. तसेच राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाच्या विचारसरणीचे नेते अशीही त्यांची ओळख आहे. एकनाथ शिंदे मुख्यमंत्री असताना त्यांनी राज्याचे सार्वजनिक बांधकाम मंत्री म्हणून काम केलं. तसेच देवेंद्र फडणवीस यांचे सरकार सत्तेत आल्यानंतर त्यांनी भाजपचे कार्यकारी अध्यक्ष म्हणून काम पाहिलं. चंद्रशेखर बावनकुळे यांच्यानंतर ते भाजपचे १२ वे अध्यक्ष म्हणून काम पाहतो.

राजकीय रतेावे घालतील, विरोधकांचे बारा वाजवल्याशिवाय राहणार नाही असे मुंबईचे अध्यक्ष आशिष शेला म्हणाले. रवींद्र चव्हाण हे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचे अत्यंत विश्वासू नेते म्हणून ओळखले जातात. तसेच राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाच्या विचारसरणीचे नेते अशीही त्यांची ओळख आहे. एकनाथ शिंदे मुख्यमंत्री असताना त्यांनी राज्याचे सार्वजनिक बांधकाम मंत्री म्हणून काम केलं. तसेच देवेंद्र फडणवीस यांचे सरकार सत्तेत आल्यानंतर त्यांनी भाजपचे कार्यकारी अध्यक्ष म्हणून काम पाहिलं. चंद्रशेखर बावनकुळे यांच्यानंतर ते भाजपचे १२ वे अध्यक्ष म्हणून काम पाहतो.

दोन वर्षांत 3.5 कोटी नोकऱ्या देणाऱ्या योजनेला केंद्राची मंजूरी

नवी दिल्ली, दि. १ वृत्तसंस्था

मोदी सरकारने एम्प्लॉयमेंट लिंकड इनसेंटिव्ह (ELI) योजनेला मंजूरी दिली आहे. यानुसार रेल्या दोन वर्षांत ३.५ कोटींहून अधिक नोकऱ्या उपलब्ध केले जाणार आहेत. सर्वच क्षेत्रांमध्ये रोजगार निर्मिती करणे, नोकऱ्यांची क्षमता वाढविणे यासह सामाजिक सुरक्षा वाढविण्याची तयारी केली जात आहे.

देशातील बेरोजगारी कमी करणे हे या ईएलआय योजनेचे मुख्य उद्दीष्ट आहे. नवीन नोकरी करणाऱ्यांना म्हणजेच पहिल्यांदा नोकरी करणाऱ्यांना महिन्याचा पगार दोन टप्प्यांत दिला जाणार आहे. यासाठी १५,००० रुपयांपर्यंतचा मासिक पगार गुहीत धरण्यात आला आहे. केंद्रीय मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी याची माहिती दिली आहे. दोन

आर्थिक फसवणुकीच्या संदर्भात लोकांनी जागरूक राहिले पाहिजे -मुख्यमंत्री

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

राज्यात उपडकीस आलेल्या टोरेस घोटाल्यासंदर्भात विधानसभेत प्रश्न विचारण्यात आला. अशा प्रकारच्या आर्थिक फसवणुकीच्या घटनांबद्दल चिंता व्यक्त करण्यात आली. याबद्दल बोलताना मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस महाराष्ट्रातील जनतेला आवाहन केले. पोलिसांकडून केल्या जात असलेल्या उपाययोजनांबद्दलही मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी माहिती दिली.

विधानसभेत बोलताना देवेंद्र फडणवीस म्हणाले, "अशा प्रकारची आम्हिचे दाखवणाऱ्या कंपन्या, आकर्षक परतावा देण्याच्या योजना चालवणाऱ्या कंपन्या यांच्यामध्ये गुंतवणूक करू नका अशी मोहीम पोलिसांनी हाती घेतली आहे. जाहिराती पण दिल्या आहेत. त्यासंदर्भात जनजागृतीची मोहिमही हाती घेण्यात आली आहे. अर्थात अशी कंपनी सुरू झाल्याबरोबर पोलिसांना कारवाई करण्याचा मार्ग

नाहीये. कारण अशी कंपनी सुरू करण्यासाठी कंपनी अधिनियमाच्या अंतर्गत नोंदणी करावी लागते. पोलिसांची परवानगी घ्यावी लागत नाही."

"आपण आर्थिक गुप्तचर शाखाही सुरू केली आहे. कंपन्यांनी अधिकचा नफा देणाऱ्या जाहिराती दिल्या. तर त्या आधारावर कारवाई आपण करतो आहे. पण, यामध्ये व्यापक जनजागृती हाच एक महत्त्वाचा विषय आहे. कारण अनेकवेळा अशा घटना घडलेल्या आहेत की, या कंपन्या नोंदणीकृतही नसतात. कुणाची परवानगी नसते. थेट बोर्ड लावतात. लोकांकडून पैसे घेतात. पहिले दोन-तीन महिने व्याज सांगितलेले असतं, तसं परत करतात. नंतर सगळा गाश मंडाळून गायब होतात", असे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले.

"मी या सभागृहाच्या माध्यमातून महाराष्ट्रातील जनतेला विनंती करतो की, कुणीही तुम्हाला अधिकचे व्याजवर देण्याची हमी देत असेल किंवा तशी योजना आणत असेल, तर विश्वास ठेवू नका. त्यांच्याकडे सगळ्या परवानग्या आहे की, नाही बघा. ते कशाच्या आधारावर देणार आहेत? कुणीही स्वतःच्या खिशातून पैसे देत नाही. त्यामुळे अशा प्रकारच्या फसवणुकीच्या संदर्भात लोकांनी जागरूक राहिले पाहिजे. पोलिसही जास्तीत जास्त जाणीव जागृतीचा कार्यक्रम हाती घेतील", अशी माहिती फडणवीस यांनी विधानसभेत दिली.

इतर आवृत्त्या : पालघर-ठाणे, नाशिक, नागपूर, अकोला, अमरावती, खामगाव, यवतमाळ, वर्धा, गडचिरोली, वाशीम, भंडारा, गोंदिया आणि चंद्रपूर महासमार

अलिबाग-वडखळ रस्त्यावर जीवघेणे खड्डे

अलिबाग । अलिबाग-वडखळ मार्गावर मोठ मोठे जीवघेणे खड्डे पडले असून, ते बुजवायचे कोणी? असा प्रश्न सध्या निर्माण झाला आहे. या मार्गावर दररोज कुठे ना कुठे अपघात होत असताना, संबंधित विभागाला मात्र याचे काहीच सोयरसुतक नसल्याचे समजते. याबाबत सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अधिकाऱ्यांशी संपर्क साधला असता रस्ता आमच्या अखत्यारित नाही, एनएच-१ यांच्याकडे आहे. त्यामुळे रस्ता दुरुस्तीचे काम आमचे नाही, असे सांगून त्यांनी जबाबदारी झटकण्याचे काम केले. त्याचप्रमाणे अलिबाग ते रेवदंडा हा रस्ताही एमएसआरडीसीकडे वर्ग केला असून, त्याच्या दुरुस्तीची जबाबदारी त्या

विभागाची असल्याचे सांगितले. मग, सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे काम तरी काय? असा सवाल आता स्थानिक नागरिक विचार लागले आहेत. अलिबाग-वडखळ सुरुची हॉटेलजवळ, पिंपळमाट, गोकुळेश्वर, वाडगावफाटा, खंडाळा, कॉलेजखिंड, तिनवीरा, पेडारी, पोयनाड, वडखळ आदि ठिकाणी मोठ मोठे खड्डे पडले आहेत. या मार्गावरून राजी-अपरात्री जाताना मोठे अपघात

चौलनाका दुचाकीसाठी धोकादायक

अलिबाग-रेवदंडा मार्गावरील महत्वाचे ठिकाण असणारा चौलनाका दुचाकीसाठी धोकादायक ठरत आहे. याआधी येथे मोठ्या प्रमाणात पाणी साचत असल्याने सामाजिक कार्यकर्त्यांनी पुढे येत दगडखडीचा भराव केला आहे. परंतु, आज याठिकाणी दुचाकी स्लीप होणे, दुचाकीची चाके जागेवरच फिरणे असे प्रकार घडत असून, अनेक दुचाकीस्वार पडून त्यांना दुखापती झाल्या आहेत. परंतु, संबंधित विभागाचे अधिकारी चारचाकीतून फिरत असल्याने त्यांना याचे गांभीर्य नाही. अधिकाऱ्यांनी येथून दुचाकीने प्रवास करावा, मग त्यांना समजेल, प्रवास कसा करतोय आम्ही, असा संताप स्थानिकांनी व्यक्त केला आहे.

अलिबाग ते वडखळ रस्ता एनएच-१ विभागाच्या अखत्यारित असून, त्याची डागडुजी, दुरुस्ती करण्याचे काम त्यांचेच आहे. सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे रस्त्याची जबाबदारी नाही. त्याचप्रमाणे अलिबाग ते रेवदंडा, पाल्हे बायपाससहीत हा रस्ता एमएसआरडीसीकडे वर्ग करण्यात आला असून, या रस्त्याच्या दुरुस्ती या विभागाने करणे अपेक्षित आहे.

उपविभागीय अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग

होत आहे. अनेकदा दुचाकी खड्ड्यात अडकून अपघात होत आहेत. चारचाकी वाहने खड्ड्यात जोरात आदळून अपघात होत असून, वाहने नादुरुस्त होण्याच्या घटना दिवसेंदिवस वाढत आहेत. याबाबत सार्वजनिक बांधकाम

विभागाचे उपविभागीय अभियंता डोंगरे यांना संपर्क साधला असता, हा रस्ता एनएच-१ या विभागाकडे वर्ग असल्यामुळे रस्त्याच्या दुरुस्तीचे काम त्या विभागाचे असल्याचे सांगत त्यांनी सांगितले. रस्ते अपघातात

आज निष्पाप लोकांचे जीव जात असताना, वाहने नादुरुस्त होत असताना अधिकाऱ्यांना मात्र रस्त्याची मालकी आठवतेय, याबाबत सर्वसामान्य जनतेतून चीड आणि संताप व्यक्त होत आहे.

रोहा तालुका शेकाप पुरोगामी युवक संघटनेची सभा मोठ्या उत्साहात संपन्न

रोहा । रोहा तालुका शेतकरी कामगार पक्षाच्या वतीने पुरोगामी युवक संघटनेच्या प्रमुख पदाधिकारी सभा रोहा येथे मोठ्या उत्साहात पार पडली यावेळी तालुक्यातील पक्षाचे पुरोगामी युवक संघटनेचे युवा पदाधिकारी बहुसंख्येने उपस्थित होते. शेतकरी कामगार पक्षाच्या रोहा तालुका पुरोगामी युवक संघटनेच्या वतीने पदाधिकारी यांची बैठक पक्षाचे ज्येष्ठ नेते शंकरराव म्हसकर यांच्या अध्यक्षतेखाली त्यांच्या निवासस्थानी मोठ्या उत्साही वातावरणात पार पडली.यावेळी नवनिर्वाचित तालुका चिटणीस शिवराम महाबळ , जिल्हा चिटणीस मंडळाचे सदस्य मारुती खांडेकर सर, विठ्ठल

मोरे, पुरोगामी युवक संघटनेचे अध्यक्ष संतोष दिवकर, उपाध्यक्ष रवींद्र झावेरे, अमोल शिंगरे, सदस्य पोश्या कांबळे, महादेव शाब्बासकर, मंगेश खरीवले, शिरीष महाबळ,अरुण चौगले, महेन्द्र पाटे सह आदी बहुसंख्येने प्रमुख पदाधिकारी व युवा कार्यकर्ते बहुसंख्येने उपस्थित होते. प्रसंगी यावेळी उपस्थित पदाधिकारी यांना मार्गदर्शन करतांना ज्येष्ठ नेते शंकरराव

म्हसकर यांनी सांगितले की युवकांसाठी पक्षाची बांधिलकी, त्याच बरोबर गावागावात पक्षाचे निष्ठावंत कार्यकर्ते यांच्या विचारसरणीशी जुळून पक्ष वाढीवर भर दिले पाहिजे तसेच तळागातील नागरिकांच्या समस्या त्यांच्या सर्वांगिक विकासाला चालना दिली पाहिजे शेतकरी, श्रमजीवी, कष्टकरी, कामगार, यांच्या न्याय हक्कांसाठी सदैव लढा देणारा पक्ष आहे

रायगड जिल्हा शिंपी समाज महिला मंडळाचा मेळावा उत्साहात संपन्न

तळा । महाराष्ट्र राज्य नामदेव महिला परिषदेच्या पदाधिकारी व नवनिर्वा महिला मंडळ तळे यांच्या संयुक्त विद्यमाने रायगड जिल्हा नामदेव शिंपी समाज महिला वर्गाचा मेळावा उत्साहात संपन्न झाला. शहरातील श्री देव राधाकृष्ण मंदिर सभागृहात या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यक्रमाच्या सुरुवातीस मुद्दला रोडे हिरु स्वागत गीत गाऊन तसेच उपस्थित मान्यवरांचे शाल,श्रीफळ, पुष्पगुच्छ व प्रतिमा देऊन स्वागत करण्यात आले. सदर मेळाव्यास पुण्याहून आलेल्या उषा पोरे, शर्मिला खांडके, संगिता नाझरे, उज्वला गाटे, भारती वनारसे, निलिमा पिसे या महिला पदाधिकाऱ्यांनी उत्तम असे मार्गदर्शन केले व नागपूर

येथे होणाऱ्या संत नामदेव महाराज राष्ट्रीय एकात्मता विश्व महा संमेलन २०२६ ला संपूर्ण देशातून महिलांनी उपस्थित रहाणेकरता आवाहन केले.तसेच यावेळी रायगड जिल्हा नामदेव शिंपी समाज महिला पदाधिकाऱ्यांची निवड करण्यात आली.ज्यामध्ये अध्यक्ष पदी मनिषा संदीप शिंत्रे पनवेल,उपाध्यक्ष पदी प्रतिभा प्रदीप बागडे मुरुड,उपाध्यक्ष पदी राजेशी राजेंद्र बागडे महाड,सचिव पदी रोशनी

रघुनंदन रोडे तळा यांची निवड करण्यात आली.हा मेळावा यशस्वीरित्या पार पाडण्याकरता नवनिर्वा महिला मंडळाच्या अध्यक्ष प्रमोदिनी मेकडे, सचिव स्मिता मुद्राळे, मनिषा शिंत्रे, रोशनी रोडे, संगिता कजबजे यांनी विशेष परिश्रम घेतले. या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक स्मिता मुद्राळे, सूत्रसंचालन स्वरा सचिन मुद्राळे तर आभार प्रमोदिनी मेकडे यांनी मानून कार्यक्रमाला सांगता करण्यात आली.

माणगाव मध्ये अज्ञय चव्हाण यांच्या कडून शाळांना वहावा वाटप

माणगाव । सामाजिक कार्यात अग्रेसर असणाऱ्या अजय चव्हाण(रुबी स्टार DS) ए डब्ल्यू पी एल कंपनीचे आरोग्य सल्लागार आणि टीम यांच्या मार्फत माणगाव मधील केंद्र उतेखोल येथील नानोरे , कळमजे , बामणोली येथील रायगड जिल्हा परिषद शाळा ना मंगळवार दिनांक १ जुलै रोजी सर्व विद्यार्थ्यांना वहावा वाटप करण्यात आल्या . यावेळी उतेखोल केंद्राचे केंद्रप्रमुख शंकर शिंदे ,नानोरे शाळेच्या मुख्याध्यापिका सायली वाटवे,सहशिक्षिका वनिता डोळस, कळमजे

शाळेचे मुख्याध्यापक सुदर्शन भागवतराव वाघोरकर, सहशिक्षिका सीमा भांड, बामणोली शाळेच्या मुख्याध्यापिका सुधा मोरे,सहशिक्षिका वैशाली पवार तसेच सुप्रिया कडवेकर , जान्हवी कुशवाहा, गणेश दबडे ,शिवाजी सावंत , महेंद्र शिवगण, वर्षा साखरे , आशा पवार, अमिता बारटक्के , मंदा उमारे ,मानसी चव्हाण, सुदर्शन ढोंबरे, अक्षय काणसे , ओम मोरे व सर्व शाळेतील शालेय व्यवस्थापन समिती सदस्य ग्रामस्थ,पालक वर्ग मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

काशीद येथे पर्यटकांचा पाण्यात बुडून मृत्यू

मुरुड जंजिरा । मुरुड तालुक्यातील काशीद समुद्र किनारी पुणे येथील पर्यटकांचा पाण्यात बुडून मृत्यू झाला आहे. तनिष्क मल्होत्रा वय २० राहणार बावधन तालुका हवेली जिल्हा पुणे. याच्याबरोबर येथील चार युवक काशीद समुद्र किनारी फिरावयास आले होते.सध्या काशीद येथील सर्व सेवा व पर्यटक यांना सेवा देणाऱ्या सर्व टप्प्या बंद आहेत. समुद्र किनारी सर्व सेवा बंद असताना पदवीधर च्या शेवटच्या वर्षात शिकत असणारी ही चार मुले समुद्रात पोहण्याची इच्छा निर्माण झाल्याने दुपारच्या दरम्यान पाण्यात पोहण्यास गेली असता. खवळेला समुद्र व खोल

पाण्याचा अंदाज न आल्याने यातील तनिष्क मल्होत्रा वय २० या तरुण युवकाचा पाण्यात बुडून मृत्यू झाला आहे.या बाबत मुरुड पोलिस ठाण्यात याची रीतसर नोंद करण्यात आली आहे.या बाबत काशीद सरपंच संतोष राणे यांनी सांगितले की,सध्या काशीद समुद्र किनार बंद ठेवण्यात आला आहे.पावसाळी हंगाम असल्याने हा किनारा बंद ठेवण्यात आला आहे.परंतु काही उत्साही पर्यटक कोणालाही न जुमानता थेट समुद्रात उतरत आहेत.त्यामुळे अशा दुर्दैवी घटना घडत आहेत.पावसाळी हंगाम असल्याने समुद्रात पोहण्यास जाऊ नये असे आवाहन करण्यात आले आहे.

ब्रह्माकुमारीज उरण केंद्रात १०वी व १२वी उत्तीर्ण गुणवंत विद्यार्थ्यांचा प्रेरणादायी सन्मान सोहळा

उरण । २९ जून २०२५ रोजी ब्रह्माकुमारीजराजयोगध्यानकेंद्र, उरण येथे एक विशेष कार्यक्रमचे आयोजन करण्यात आले. या कार्यक्रमात १०वी व १२वीच्या बोर्ड परीक्षेत ७५% पेक्षा अधिक गुण मिळवलेल्या विद्यार्थ्यांचा सन्मान करण्यात आला.उरण येथील विविध शाळांमधून ३० हून अधिक विद्यार्थी आणि काही पालक या कार्यक्रमात सहभागी झाले. या उपक्रमाचे उद्दिष्ट होते विद्यार्थ्यांना प्रेरणा देणे, आत्मिक बळ प्रदान करणे, आणि जीवनात सकारात्मकता व एकाग्रता निर्माण करणे. कार्यक्रमाचे संचालन बीके प्रियांका बहन यांनी उत्साही व संयमित पद्धतीने केले.बीके तारा दीदी, जे उरण केंद्राच्या इंचार्ज आहेत, यांनी राजयोग ध्यान

अभ्यासक्रमाचे महत्त्व समजावून सांगितले. त्यांनी स्पष्ट केले की ध्यानाच्या नियमित सरावाने मनाची एकाग्रता, आत्मविश्वास आणि शांतता यामध्ये वाढ होते. सीए बीके कुमुदिनी बहन यांनी डिजिटल डिटॉक्स विषयावर मार्गदर्शन केले. मोबाईल आणि सोशल मीडियाचा योग्य व मर्यादित वापर विद्यार्थ्यांसाठी किती आवश्यक आहे, हे त्यांनी सोप्या भाषेत स्पष्ट केले.बीके प्रमोदभाई यांनी सांगितले की,

जीवनातील मोठमोठ्या अडचणी व आव्हानांनाही राखयोग ध्यानाच्या सरावाने सहजतेने पार करता येते. आत्मिक बळ आणि सकारात्मक हष्टीकोन यामुळे मानसिक स्थिर प्राप्त होते.विशेष अतिथी जेष्ठ पत्रकार दिनेश पवार यांनी विद्यार्थ्यांना शुभेच्छा देत, पालकांशी संवाद ठेवण्याचे, त्यांचा आदर करण्याचे आणि त्यांच्या सोबत दररोज काही वेळ घालवण्याचे महत्त्व अधोरेखित केले.

न्यू इंग्लिश स्कूल रावढळ विद्यालयात छत्रपती शाहू महाराज जयंती संपन्न

महाड । दिनांक २६ जून. न्यू इंग्लिश स्कूल रावढळ या विद्यालयात राजश्री छत्रपती शाहू महाराज यांची १५१ वी जयंती संपन्न झाली.त्यानिमित्ताने छत्रपती शाहू महाराज यांच्या प्रतिमेचे पूजन करून त्यांना अभिवादन करण्यात आले. प्राध्यापक देशपांडे सर यांनी राजश्री छत्रपती शाहू महाराज यांच्या जीवनाविषयी त्यांच्या कार्याविषयी विद्यार्थ्यांना माहिती सांगितली. या जयंतीनिमित्त पुष्परेलोक अहिल्यादेवी होळकर मोफत एसटी पास योजनेअंतर्गत विद्यार्थिनींना पास चे वाटप करण्यात आले. हे वाटप एसटीच्या अधीक्षक सौ. मिंदे मंडम यांच्या हस्ते करण्यात आले. त्याबद्दल

त्यांचे विद्यालयाकडून हार्दिक अभिनंदन व स्वागत करण्यात आले त्याचबरोबर आभार मानण्यात आले. गेली अनेक वर्षे विद्यालयातील विद्यार्थिनींना या योजनेचा लाभ मिळवून देणारे प्राध्यापक देशपांडे सर यांचेही अभिनंदन यावेळी करण्यात आले. सदर कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन श्री संतोष दवडे सर यांनी केले. न्यू इंग्लिश स्कूल रावढळ या विद्यालयात आंतरराष्ट्रीय अमली पदार्थ विरोधी दिन संपन्न. रावढळ : दिनांक २६ जून. न्यू इंग्लिश स्कूल रावढळ या विद्यालयात आंतरराष्ट्रीय अमली पदार्थ विरोधी दिन संपन्न झाला. यानिमित्त महाड

तालुका पोलीस स्टेशनचे पीएसआय सन्माननीय श्री खेडेकर साहेब, महिला पोलीस हवालदार सौ शेलार मंडम,तसेच श्री पाटील सर हे उपस्थित होते. यावेळी पीएसआय श्री खेडेकर साहेब यांनी अमली पदार्थाच्या सेवनाने शरीरा वरती कशा प्रकारचे परिणाम होतात, तसेच सामाजिक, आर्थिक, कौटुंबिक परिणाम होतात याविषयी माहिती सांगितली. नशेमुळे सामाजिक गुंडगिरी कशाप्रकारे बळावते याविषयी मार्गदर्शन केले.

माजी मुख्यमंत्री वसंतराव नाईक यांच्या जयंती निमित्ताने महापालिका मुख्यालयात अभिवादन

पनवेल । हरित क्रांतीचे प्रणेते, माजी मुख्यमंत्री वसंतराव नाईक यांच्या जयंती निमित्ताने आज महापालिका मुख्यालयात आयुक्त तथा प्रशासक श्री.मंगेश चितळे यांच्या हस्ते त्यांच्या प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण करून अभिवादन करण्यात आले. यावेळी महापालिका अधिकारी व कर्मचारी उपस्थित होते

भर बाजारात मध्यरात्री दोन दुकानांना आग

पनवेल । पनवेलमधील भर बाजारात मध्यरात्री दोन दुकानांना आग लागल्याची घटना घडली आहे.एका जागरूक नागरिकाच्या सतर्कतेमुळे मोठी दुर्घटना टळली आग आटोक्यात आणण्यासाठी दोन अग्निशमन बंब लागले

तळा तालुक्यातील वाढत्या स्थलांतरामुळे शाळेय विद्यार्थ्यांची पटसंख्या घटली दर्जेदार शिक्षणासाठी पालकांचा ओढा शहरी शाळांकडे

तळा । तळा तालुक्यात कंपन्या, कारखाने,उद्योगधंदे नसल्याने राजगाराच्या शोधात तालुक्यातील नागरिकांचे स्थलांतर मोठ्या प्रमाणावर वाढले आहे. परिणामी याचा फटका तालुक्यातील शाळांना बसून शाळेतील विद्यार्थ्यांच्या पटसंख्येत मोठी घट झाली असल्याचे चित्र पहायला मिळत आहे. दुर्गम, डोंगराळ भागात वसलेल्या तळा तालुक्यात रोजगाराचे कोणतेही साधन नाही.परिणामी येथील नागरिकांना रोजगाराच्या शोधात शहराकडे स्थलांतरित व्हावे लागते.हळूहळू संपूर्ण कुटुंबाचे स्थलांतरित होऊ लागल्याने येथील विद्यार्थ्यांच्या संख्येत घट होऊन परिणामी शाळेतील विद्यार्थी पटसंख्येवर याचा मोठा परिणाम झाला आहे.तालुक्यातील अग्रगण्य शाळा असलेल्या गोपीनाथ महादेव वेदक विद्यामंदिरात काही वर्षांपूर्वी पाचवी ते दहावी

पर्यंत चारशे ते पाचशे विद्यार्थी पटसंख्या होती.मात्र वाढत्या स्थलांतरामुळे सध्या स्थितीत साडे तीनशे विद्यार्थी पटसंख्या आहेत.ही पटसंख्या घटण्यामागे दर्जेदार शिक्षण हे आणखी एक कारण समोर येत आहे.आपल्या पाल्याला दर्जेदार शिक्षण मिळावे यासाठी बहुतांश पालक वर्गाने विविध शाळांमध्ये आपल्या पाल्याचा प्रवेश घेतला आहे.रायगड जिल्हा परिषदेची तळे मराठी शाळा व पिटर्सई येथील दर्जेदार शिक्षणासाठी प्रसिद्ध असलेल्या तसेच ग्रामीण भागात असूनही तीनशे च्या आसपास विद्यार्थी संख्या

पनवेल शहर पोलिसांनी दोन ठिकाणी छाप

पनवेल । पनवेल शहरातील कोळीवाडा येथील दोन वेगवेगळ्या पानटपऱ्यांवर पनवेल शहर पोलिसांनी टाकलेल्या धाडीत मोठ्या प्रमाणात हजारो रुपये किंमतीचा सुगंधी पानसाला व गुटख्यांचा साठा पोलिसांनी हस्तगत केला आहे. महाराष्ट्रात गुटखा विक्रीस बंदी असताना सुद्धा अनेक जण याची छुप्या मार्गाने विक्री करीत असल्याची माहिती वपोनि नितीन ठाकरे यांना मिळताच त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली सपोनि प्रवीण फडतरे, पोउपनि अस्पतराव , पो.हवा.अमोल पाटील, पो. हवा. तुषार बोरसे, पो. हवा. संदेशे म्हात्रे, पो. हवा. माधव शेवाळे, पो. हवा महेश पाटील ,पो. ना. मिथुन भोसले,पो. शि. विशाल दुधे आदींच्या पथकाने सदर ठिकाणी छाप टाकून या दोन वेगवेगळ्या पानटपऱ्यांवरून हजारो रुपये किंमतीचा मुद्देमाल हस्तगत केला आहे. या प्रकारणी दोघा जणांना ताब्यात घेण्यात आले आहे

वाशी शाळेतील विद्यार्थी थेट शेतात कृषी दिनी गिरवले शेतीचे प्रत्यक्ष धडे

मुख्याध्यापक शर्मिला कोठेकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली अनोखा उपक्रम

रोहा । दि. १ जुलै: कृषी दिनाच्या निमित्ताने वाशी शाळेतील विद्यार्थ्यांनी शेतात जाऊन मात लागवडीचे प्रत्यक्ष अनुभव घेतले. मुख्याध्यापक श्रीमती शर्मिला कोठेकर यांच्या संकल्पनेतून आणि मार्गदर्शनाखाली हा उपक्रम राबविण्यात आला. ‘पुस्तकी शिक्षणासोबत प्रत्यक्ष अनुभव महत्त्वाचा’ या उद्देशाने राबवण्यात आलेल्या या उपक्रमाने विद्यार्थ्यांना शेतीच्या मुळाशी नेले. विद्यार्थ्यांनी शेतात चिखलात

उतरून स्वतःच्या हाताने मात लागवडीची प्रात्यक्षिक पाहिली व केली. मातीची मशागत, रोपे लावणे, पाण्याचे व्यवस्थापन, नैसर्गिक खतांचा वापर यासंदर्भातील माहिती शेतकरी बांधव व कृषी

सहाय्यकांच्या मदतीने विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचवण्यात आली. मुख्याध्यापक श्रीमती शर्मिला कोठेकर यांनी विद्यार्थ्यांना प्रेरणा देत सांगितले, " आपल्या देशाचा कणा असलेली शेती प्रत्यक्ष समजून घेतली तर विद्यार्थ्यांमध्ये कृतज्ञता, मेहनत आणि वास्तवाशी जोड राहते. शिक्षण केवळ वर्गात न राहता शेतापर्यंत पोहोचल पाहिजे." या वेळी शाळेतील सह शिक्षक गायत्री सोनवने , पुजा जंगम , विद्यार्थी व शिक्षक उपस्थित होते .

वारकऱ्यांवरील हल्ल्याचे विधान परिषदेत पडसाद

मुंबई, दि. १ : प्रतिनिधी

पंढरपूर वारीला निघालेल्या वारकऱ्यांवर कोयता गॅंगेने हल्ला केला. या गंभीर घटनेचे विधान परिषदेत मंगळवारी तीव्र पडसाद उमटले. शिवसेना (ठाकरे) आमदार अनिल परब यांनी स्थगन प्रस्ताव मांडून कायदा व सुव्यवस्थेच्या मुद्द्यावर सरकारला धारेवर धरले. सभापती राम शिंदे यांनी प्रश्नोत्तराचा तास संपल्यानंतर स्थगना प्रस्ताव पुकारले. परब यांनी यावेळी पंढरपूर वारीवर झालेल्या हल्ल्याचा मुद्दा मांडला. ते म्हणाले की, राज्यात कायदा सुवस्थेचे धिंडवडे निघाले आहेत. अतिशय वाईट परिस्थिती सध्या निर्माण झाली आहे. आता वारीची परंपरा असलेल्या महाराष्ट्रातील वारकऱ्यांवर कोयता गॅंगेकडून हल्ला झाला आहे. या घटनेमुळे वारीला गालबोटे लागले आहे. श्रीमंत, बिल्डरांना धमकावणारी गॅंग सर्वसामान्य वारकऱ्यांपर्यंत पोहोचले आहेत. परंतु, अद्याप कोणतेही कारवाई झालेली नाही. महाराष्ट्रातील परंपरेला काळीमा फासला गेला असून परंपरेवर घाला घालण्याचे काम

झाले आहे. गुंडाना कायद्याचा धाक राहिलेला नाही. सर्व मोकाट सुटले आहेत. दिवसागणिक गुन्हेगारी वाढत आहेत. वारकरी देखील गुंडांनी सोडलेले नाहीत. परिषदेचे सर्व कामकाज बाजूला ठेवून वारकऱ्यांप्रती कायदा सुव्यवस्थेवर चर्चा घ्यावी, अशी जोरदार मागणी परब यांनी केली. दरम्यान, सभापती राम शिंदे यांनी संबंधित स्थगन प्रस्तावावर निवेदन करण्याच्या सूचना दिल्या.

दहावीचा निकाल लागून महिना उलटला. अकरावीची प्रवेश प्रक्रिया अतिशय धिऱ्या गतीने सुरू आहेत. अशातच दोन दिवसांपूर्वी जाहीर केलेल्या यादीत मोठा घोळ आहे. प्रवेश प्रक्रियेत विभागीय व जिल्हानिहाय समुपदेशन व मदत समित्या स्थापन करण्याचे निर्देश असताना, अजून समित्या जाहीर झालेले नाहीत. संचालनालयाच्या अख्यारित प्रक्रिया आलेल्याने हा प्रकार घडला का, असा संशय पालकांच्या मनात निर्माण झाला असून भीतीचे वातावरण आहे. खासगी कंपनीला काम दिल्याने सरळीत प्रक्रिया होण्यासाठी पावले उचलावी, अशी

वाळू चोरीत महसूल राज्य मंत्र्यांचा थेट हस्तक्षेप ?

अनिल परबांचा गंभीर आरोप, सरकारला आव्हान – ‘छोटे नाही, मोठा गडी पकडा’

मुंबई, दि. १ : गजानन तुपे

राज्यातील वाळू चोरी प्रकरणावरून विधिमंडळात आज मोठा राजकीय भूकंप झाला. शिवसेना (ठाकरे) पक्षाचे आमदार अनिल परब यांनी थेट महसूल राज्य मंत्र्यांवर वाळू चोरीत हस्तक्षेप केल्याचा गंभीर आरोप केला. परब यांच्या रोख्यातून गृहराज्यमंत्री योगेश कदम यांच्याकडे बोट दाखवले जात असल्याची चर्चा रंगली आहे.

विधान परिषदेत वर्धा नदीच्या काठावर अवैध वाळू साठ्याबाबत भाजप आमदार दादाराव केचे यांनी प्रश्न उपस्थित केला. त्यावेळी परब म्हणाले, “राज्यात वाळू धोरण असतानाही महसूल राज्यमंत्र्यांनी पकडलेली

वाळू गरिबांना देण्याऐवजी हस्तक्षेप केला. या प्रकरणाचे पुरावे, नोंदी, अहवाल माझ्याकडे आहेत. तीन दिवसांत ही पाच प्रकरणे सभागृहात पुराव्यासह मांडणार.”

त्यांनी सरकारला रोखठोक सवाल केला, “तलाठी, तहसीलदार, पोलिसांवर कारवाई करा, मग मंत्री दोषी ठरले तर कारवाई करता का? हिंमत असेल तर दाखवा.”

परब यांनी सरकारला आव्हान देताना स्पष्ट शब्दांत सांगितले, “छोड्या चिलटांवर कारवाई नका करू, मोठा गडी पकडल्यास तुमची ताकद मान्य करू. हीच वेळ आहे

गोंदणकलेला मिळणार शैक्षणिक दर्जा

कला अभ्यासक्रमात समावेशासाठी सांस्कृतिक मंत्री आशिष शेलार यांचे निर्देश

मुंबई, दि. १ : प्रतिनिधी

महाराष्ट्रातील पारंपारिक गोंदणकलेला शैक्षणिक दर्जा मिळणार असून, कला अभ्यासक्रमात तिचा समावेश करण्यासाठी तातडीने पावले उचलण्याचे आदेश सांस्कृतिक कार्यमंत्री अॅड. आशिष शेलार यांनी दिले आहेत. तसेच गोंदणकलेच्या सर्वंकष संशोधनासाठी अभ्यासगट स्थापन करण्याचे निर्देशास

त्यांनी दिले. आज मंत्रालयात पारंपारिक गोंदणकलाकारांच्या शिष्टमंडळासोबत झालेल्या बैठकीत हा महत्त्वाचा निर्णय जाहीर करण्यात आला. यावेळी सांस्कृतिक कार्य उप सचिव महेश वाढळ, संचालक बिभीषण चवरे, सहसंचालक श्रीराम पांडे, उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे सहसचिव संतोष खारगडे, कला संचालक किशोर इंगळे तसेच महाराष्ट्र गोंदणकला संस्कृती महामंडळाचे

मच्छिंद्रजी भोसले, विश्वास दोर्वेकर आदी मान्यवर उपस्थित होते.

गोंदणकला ही महाराष्ट्राच्या लोकसंस्कृतीचा अविभाज्य भाग असून, विवाह, सण, उत्सव, धार्मिक विधी यावेळी विविध समाजांमध्ये शरीरावर धार्मिक व सांस्कृतिक चिन्हे गोंदवण्याची प्राचीन परंपरा आहे. मात्र, आधुनिक तंत्रज्ञान व टॅटू आर्टच्या वाढत्या प्रचलनामुळे पारंपारिक गोंदणकला विस्मृतीत जाण्याच्या

वाटेवर आहे, असे मंत्री शेलार यांनी सांगितले. “गोंदणकलेच्या माध्यमातून हजारो नवयुवकांना रोजगार मिळू शकतो. या कलेचे संशोधन होणे अत्यावश्यक आहे. कला अभ्यासक्रमात गोंदणकलेचा समावेश केल्यास, पारंपारिक कलेला आधुनिक शिक्षणाची जोड मिळून युवकांना उपजीविकेचा नवा मार्ग खुला होईल,” असे मंत्री शेलार यांनी स्पष्ट केले.

यासाठी तातडीने अभ्यासगट

स्थापन करून गोंदणकलेचे दस्तऐवजीकरण, प्रशिक्षण, संशोधन आणि शैक्षणिक अभ्यासक्रम तयार करण्याच्या प्रक्रियेला गती देण्याचे आदेशही देण्यात आले.

या निर्णयामुळे महाराष्ट्रातील पारंपारिक गोंदणकलेला जागतिक व्यासपीठ मिळणार असून, पारंपारिक कला टिकवण्यासाठी सरकारने उचललेले हे पाऊल ऐतिहासिक ठरणार आहे.

मुंब्यातील अल्पवयीन मुलीवरील बलात्कार व हत्या प्रकरणावर सरकारचा कठोर पवित्रा; फास्ट ट्रॅक कोर्टात खटला

मुंबई, दि. १ : प्रतिनिधी

मुंब्रा येथे अल्पवयीन मुलीवर झालेला निर्युण बलात्कार आणि हत्या प्रकरणाने राज्यभरात संतापाची लाट उसळली आहे. या हृदयद्रावक घटनेतील दोर्षींवर कठोरात कठोर कारवाई केली जाईल, असा ठाम इशारा गृहराज्यमंत्री योगेश कदम यांनी विधानसभेत दिला.

आज प्रश्नोत्तराच्या तासात सदस्य देवयानी फारदे यांनी या घटनेबाबत प्रश्न उपस्थित केला. त्याला उत्तर देताना गृहराज्यमंत्री कदम म्हणाले, “पीडितेला तातडीने न्याय मिळावा म्हणून या

प्रकरणाचा तपास जलदगतीने पूर्ण करून खटला फास्ट ट्रॅक कोर्टात चालवण्यात येईल. आरोपीस अटक करण्यात आली असून त्याच्याविरुद्ध न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल करण्यात आले आहे. आरोपी सध्या न्यायालयीन कोठडीत आहे.”

तसेच, फॉरेन्सिक तपास अहवाल

निश्चित वेळेत प्राप्त व्हावा यासाठी संबंधित यंत्रणांना आवश्यक त्या सूचना देण्यात येतील, असेही त्यांनी स्पष्ट केले. या गंभीर प्रकरणामुळे राज्यभरातून “दोर्षींना कठोरात कठोर शिक्षा द्या” अशी मागणी होत असून, सरकारने घेतलेला जलदगती निर्णय महत्त्वाचा ठरणार आहे.

आजपासून स्कूल बस बंद; वाहतूकदारांचाही चक्काजाम

मुंबई, दि. १ : प्रतिनिधी

मंगळवारी मध्यरात्रीपासून महाराष्ट्र राज्य ट्रक टेम्पो टॅक्सी बस वाहतूक संपाच्या नेतृत्वाखाली सर्व वाहतूकदारांनी मध्यरात्रीपासून चक्काजाम आंदोलन छेडले असतानाच राज्यभरातील स्कूल बस मालकांनी बुधवारी २ जुलैपासून अनिश्चित काळासाठी संपावर जाण्याची घोषणा केली आहे.

स्कूल बस संपाने, शाळेत जाणाऱ्या मुलांचे हाल होण्याची शक्यता आहे. वाहतूक पोलिसांकडून बसचालकांवर होणारी अकारण कारवाई, सीसीटीव्ही, वेबेडर व जीपीएस यांसारख्या सुविधांसाठी ई-चालानद्वारे होणारी दंडात्मक कारवाई, तसेच परवानग्यासाठी होणारी अडचणूक या विरोधात शाळा बस ओनर्स असोसिएशनने या संपाची हाक दिली आहे.

स्कूल बसप्रमाणेच माल वाहतूकदारांचाही मंगळवारी मध्यरात्रीपासून सुरू होणारा संप हा खासकरून परिवहन विभाग आणि पोलिसांकडून होणारी पिळवणूक, अडवणूक विरोधात आहे. वाहतूकदारांकडून वसूल करण्यात येणारा ऑनलाईन दंड, दंडाची रक्कम कमी करणे, थकीत दंड माफ करणे, क्लिनरची सक्ती रद्द करणे, व्यावसायिक वाहनांची प्रवेश वेळेचा पुनर्विचार करणे, वाहनतळाची व्यवस्था करणे या सहा प्रमुख मागण्यांसह प्रलंबित मागण्यांसाठी महाराष्ट्र राज्य ट्रक टेम्पो टॅक्सी

बस वाहतूक संपाच्या नेतृत्वाखाली १ जुलैच्या मध्यरात्रीपासून चक्का जाम आंदोलन पुकारले आहे. वारंवार सरकारकडे तक्रारीही केल्या आहेत. मात्र चालकांचा त्रास काही कमी झाला नाही. याविरोधात आज्ञाद मैदानात बेमुदत उपोषणही करण्यात आले. मात्र याचीही दखल सरकारने घेतली नाही. त्यामुळे १ जुलैच्या मध्यरात्रीपासून राज्यभरात चक्का जाम आंदोलन पुकारले आहे. हा निर्णय सर्व वाहतूक संघटनांनी घेतला असून राज्यभरातील सर्व वाहतूकदार सहभागी होणार असल्याचे महासंघाचे अध्यक्ष प्रकाश गवठी यांनी सांगितले. सर्व शैक्षणिक संस्थांनी तात्पुरते ऑनलाईन वर्ग घेण्याचा विचार करावा किंवा वेळापत्रकात बदल करावा. संप मिट्यपर्यंत पालकांनी मुलांसाठी पर्यायी वाहतूक व्यवस्था करावी, असे स्कूल बस मालक संघटनेचे अध्यक्ष अनिल गर्ग यांनी म्हटले आहे.

मुख्यमंत्र्यांनी नेहमीच माझ्याकडे लक्ष्य द्यावे : भास्कर जाधवांचा टोला

मुंबई, दि. १ : प्रतिनिधी

माझ्याकडे लक्ष दिल्याबद्दल मी मुख्यमंत्र्यांचे धन्यवाद मानतो. आम्हाला निधी देण्याबाबतही मुख्यमंत्र्यांनी नेहमीच अशी माझी काळजी घ्यावी, असा टोला शिवसेना ठाकरे गटाचे नेते आणि विधानसभेतील गटनेते भास्कर जाधव यांनी आज (दि. १) माध्यमांशी बोलताना लावला.

"भास्कर जाधव यांच्या मनात काय आहे हे ते स्वतः सांगू शकतात. सध्या कविता, शेरशायरी यातून ते आपल्या मनातील भावना व्यक्त करत आहेत. आता त्यांचे नवीन स्टेट्स येईल, त्यावरून तुम्ही अंदाज बांधा, असे मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी सोमवारी माध्यमांशी बोलताना म्हणाले होते. यावर बोलताना भास्कर जाधव म्हणाले की, माझ्याकडे लक्ष दिल्याबद्दल मी मुख्यमंत्र्यांचे धन्यवाद मानतो. त्यांनी नेहमीच

अशी माझी काळजी घ्यावी. आम्हाला निधीही देत राहावा. आम्हाला निधी देण्याबाबतही मुख्यमंत्र्यांनी नेहमीच अशी माझी काळजी घ्यावी".

विरोधी पक्षनेतेपदावर बोलताना ते म्हणाले, "महाविकास आघाडीच्या सहमतीने माझे नाव विरोधी पक्षनेतेपदासाठी पुढे आले आहे. विरोधी पक्षनेतेपदाच्या निवडीसाठी सभागृहातील सदस्यसंख्येची १० टक्क्यांची अट असणे हे चुकीचे आहे. याबाबत मी सचिवांकडेनू माहिती घेतली असून, घटनेतही तशी तरतूद नाही.

उत्पादन शुल्क वाढीविरोधात हॉटेल-बार व्यावसायिक आक्रमक; राज्यव्यापी आंदोलनाचा इशारा

मुंबई, दि. १ : प्रतिनिधी

राज्य उत्पादन शुल्क विभागाने मद्यावरील शुल्कात अचानक केलेल्या वाढीमुळे राज्यातील हॉटेल आणि बार व्यावसायिक आक्रमक झाले आहेत. ही नवी वाढ अन्यायकारक आहे. ती तात्काळ मागे घ्यावी, अन्यथा हॉटेल्स आणि बार बंद ठेवून राज्यव्यापी आंदोलन करण्याचा इशारा इंडियन हॉटेल अँड रेस्टॉरंट असोसिएशनने (एएचएआर) दिला आहे.

काय आहे मागणी ?

राज्य उत्पादन शुल्क विभागाने नुकताच मद्यावरील उत्पादन शुल्कात वाढ करण्याचा निर्णय घेतला आहे. हॉटेल व्यावसायिकांच्या मते, गेल्या काही काळात परवाना शुल्क आणि इतर करांमध्ये सातत्याने वाढ होत आहे. अशा परिस्थितीत कोणतीही पूर्वसूचना न देता अचानक उत्पादन शुल्कात मोठी वाढ केल्याने व्यवसायाचे आर्थिक गणित कोलमडणार

आहे. याचा उत्पादन शुल्कात अचानक मोठी वाढ केल्यामुळे याचा फटका ग्राहकांबरोबरचर हॉटेल व बार व्यावसायिकांना बसणार असल्याचे इंडियन हॉटेल अँड रेस्टॉरंट असोसिएशनने म्हटलं आहे.

पर्यटन क्षेत्रालाही फटका बसण्याची भीती

सरकारने अचानक आणि मोठी शुल्कवाढ लादली आहे. यामुळे केवळ हॉटेल आणि बारच्या व्यवसायावरच नाही, तर ग्राहकांवरही मोठा बोजा पडणार आहे. महाराष्ट्रात येणाऱ्या पर्यटकांनाही याचा फटका बसेल असेल अशा काळात पर्यटन क्षेत्रावर नकारात्मक परिणाम होईल.

सरकारने असे निर्णय घेण्यापूर्वी व्यावसायिकांचे मत जाणून घेणे आवश्यक होते, अशी अपेक्षाही असोसिएशनने व्यक्त केली आहे.

विधिमंडळाच्या पावसाळी अधिवेशनात आंदोलनाचा इशारा

राज्य सरकारने ही शुल्कवाढ तात्काळ मागे घ्यावी, अशी मागणी हॉटेल आणि बार व्यावसायिकांनी केली आहे. जर सरकारने या मागणीकडे दुर्लक्ष केले, तर आगामी विधानसभेच्या अधिवेशनाच्या काळात राज्यभरातील हॉटेल्स आणि बार बंद ठेवून तीव्र आंदोलन केले जाईल, असा इशाराही इंडियन हॉटेल अँड रेस्टॉरंट असोसिएशनने दिला आहे.

मुंबई उपनगरांतील नद्या, तलाव होणार सांडपाणीमुक्त

मुंबई, दि. १ : प्रतिनिधी

मुंबईतील नदी व नैसर्गिक तलावांमध्ये सोडण्यात येत असलेले सांडपाणी रोखण्यासाठी विशेष आराखडा तयार करण्यात आला असून त्यानुसार कामे सुरू करण्यात आली आहेत. नदी, तलावांना पूर्वीचे वैभव मिळणार आहे.

पर्वई येथून उगम पावणाऱ्या मिठी नदीला पूर्वीचे वैभव प्राप्त करून देण्यासाठी स्वतंत्रपणे विकास सुरू आहे. परंतु मुंबईतील दहिसर, पोईसर, ओशिवरा या नद्या व अन्य नैसर्गिक तलाव प्रदूषण मुक्त करण्याचा निर्णय महानगरपालिकेने घेतला आहे. त्यानुसार आराखडा तयार करण्यात आला होता. यानुसार

ही कामे सुरू करण्यात आली आहेत. यासाठी स्वतंत्र मलनिःसारण वाहिनी टाकण्यात येत आहे. या वाहिनीमध्ये तलाव व नदीच्या आजूबाजूला राहणाऱ्या वहातीहारी सांडपाणी सोडले जाणार आहे. हे सांडपाणी रोखल्यानंतर नदी व तलाव स्वच्छतेचा कार्यक्रम हाती घेऊन, किनाऱ्यावरील अनधिकृत बांधकाम हटवली जाणार आहेत.

मध्ये दिलेल्या आदेशानुसार, सर्व स्थानिक स्वराज्य संस्था आणि राज्य सरकारच्या अन्य संबंधित खात्यांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रात निर्माण होणाऱ्या सांडपाण्यावर 100 टक्के प्रक्रिया करून ते समुद्र अथवा नाल्यात सोडले जाते का, याची खात्री करणे बंधनकारक करण्यात आले आहे.

वैभव प्राप्त होणार

मिठी नदीनंतर आता पश्चिम उपनगरातील दहिसर, पोयसर व ओशिवरा या नद्यांच्या किनाऱ्याचे सुशोभीकरण करण्याचा निर्णय मुंबई महापालिकेने घेतला आहे. यात नद्यांचे रुंदीकरण व पाण्याची गुणवत्ता सुधारण्यात येणार आहे. त्यामुळे या नद्यांना पूर्वीचे वैभव प्राप्त होईल, असा विश्वास पालिकेकडून व्यक्त करण्यात आला.

मात्र, यंदा एप्रिलऐवजी मे महिन्यात या कामासाठी निविदा प्रक्रिया राबविण्यात आली. त्यामुळे रस्त्यावरील खड्डे बुजविण्याच्या कामांना पालिकेकडून उशिरा सुरुवात झाली.

दरम्यान, मुंबईतील रस्त्यांवरील खड्डे बुजविण्यावर पालिकेने भर दिला असला तरीही अनेक रस्त्यांवर खड्डे पडल्याने निदर्शनास येत आहे. चर्चीट येथील आयकर कार्यालयाजवळील महर्षी कर्वे मार्गावर एक मोठा

खड्डा पडला आहे. गेल्या महिनाभरापासून हा खड्डा जसे थे असून अद्यापही पालिकेचे त्याकडे लक्ष गेलेले नाही.

परिणामी, वाहनचालकांना खड्ड्यातून प्रवास करावा लागत आहे. संबंधित रस्ता मुंबई महापालिकेच्या केंद्रीय रस्ते विभागाच्या अखत्यारित येतो. पालिकेचे विभाग ए. बी. सी आणि डी या भागांमध्ये रस्ते कामांसाठी सुमारे ५ कोटी रुपयांचे कंत्राट देण्यात आले होते. मात्र, कामांची

PUBLICATION NOTICE DUE ON 04/08/2025 OR THEREAFTER. In The High Court of Judicature at Bombay Interim Application No. 6675 of 2024 in Family Court Appeal Stamp No. 6292 of 2024	
Jitendra Shihori Rajbhar	.....Appellant
through Advocate : Rammani G. Upadhyay.	.....Respondents
Manisha Jitendra Rajbhar & ANR	.....Respondents
To R.No.1 : Manisha Jitendra Rajbhar R/AT : 525/2016, G.B.B.S.D. Nadar Welfare Society, Opposite Mushkuraht Building, Babrekar Nagar, Ganeshdivali (West), Mumbai - 400067. & Also having Address At A Room At Ganesh Nagar, Petrol Pump, Khan Gali, Kandivali (West), Mumbai - 400066.	
Applicant has made an application to this court as mentioned in the copy of the Interim Application. Delay caused in preferring Family Court Appeal may be condoned etc. The said application came up for hearing in the court on the 15/03/2024 and as ordered therein, you are given notice that this application shall be placed on board for final hearing/final disposal (order) in this court on the 04/08/2025 or thereafter at that time, you, either in person or through your advocate of this court, appear in this court and show cause as to why the order as per the application of the applicant should not be passed. If you fail to appear and show cause as aforesaid, order as per application of the applicant or as may be deemed fit and proper will be passed.	
Witness SHRI. DEVENDRA KUMAR UPADHYAYA & SHRI. ALOK ARADHE, Chief Justice at Bombay aforesaid this 15 th day of March, 2024 & 12 th day of April, 2024 & 14 th day of November, 2024 & 07 th day of February, 2025.	
Clerk Section Officer	By order of the Court for Deputy Registrar

अंमलबजावणी सामाधानकारक नसल्याची खंत सामाजिक कार्यकर्ते संतोष दवंडकर यांनी व्यक्त केली.

संबंधित खड्डा फार मोठा असून गेल्या महिन्याभरापासून जैसे थे आहे. नागरिकांकडून वारंवार तक्रारी करण्यात येत असूनही त्याकडे दुर्लक्ष केले जात आहे. या खड्ड्यामुळे शासकीय गाड्या, शाळेच्या बस, खासगी वाहनांच्या वाहतूकीत अडथळा निर्माण झाला आहे. तसेच, यापूर्वी अनेक वेळा दुचाकींचे अपघात झाले आहेत. त्यामुळे प्रवाशांच्या सुरक्षेचा प्रश्न निर्माण झाला आहे.

चर्चीट – चर्नी रोडदरम्यान महर्षी कर्वे मार्गावर अनेक ठिकाणी रस्ता उखडला आहे. रस्त्यांची योग्यरीत्या दुरुस्ती करण्यात आली नसल्याचेही दवंडकर यांनी सांगितले.

संबंधित रस्त्याची अद्याप दुस्ती झालेली नाही. त्यामुळे रस्त्यावर खड्डा पडल्याचे पालिकेतील अधिकाऱ्यांनी सांगितले. तसेच संबंधित खड्ड्यांची वेळीच दुरुस्ती का करण्यात आली नाही, याची चौकशी करून संबंधितांवर कारवाई करण्यात येईल, असे महानगरपालिकेतील वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी सांगितले.

ANAND RATHI अनंद रथी स्वीडन कंमनवेल्व लिमिटेड एमबेस्सी ब्लॉक, ए. व्ही. ए. वा. मजला, अहमदनगर एमबेस्सी ब्लॉक, ओबेरॉय सेंटरला कॅम्प, गोरगाव (ई), मुंबई ४००००३, भारत	
M/s. Muskan Trading Company	LAN No. ARGFL/SME-LAP/MUM-1/1481 & APPL00008546
राधा सुरक्षा	
सर, अनंद रथी स्वीडन कंमनवेल्व लिमिटेडचे अधिकृत अधिकारी, आर्थिक मान्यतेने सिव्हरिडायशेन अँड रिकन्स्ट्रक्शन अँड इन्फ्रामेन्ट ऑफ सिव्हरिडाय इन्टररे अँड, २००२ (२००२ वा कायदा ५४) अंतर्गत आणि कलमांखाली दिलेल्या अधिकारांचा वापर करून सिव्हरिडाय इन्टररे (अंमलबजावणी) नियम, २००२ च्या नियम ३ सह ११३ (१३) बाबते, सिव्हरिडायशेन आणि आर्थिक मान्यतेची पूर्तता आणि कलम १३ उप-कलम ३ अंतर्गत विभागे नोटिस जारी केली (राज्यीय खालील सहाय्येने, मुंबई विभागे नोटिसांमध्ये नमूद केले आहे) सिव्हरिडाय इन्टररे एँड, २००२ च्या अंमलबजावणीची अंमलबजावणी (राज्यीय खालील सहाय्येने नमूद केले आहे) लायनर कॅम्प/कार्यालय) विभागे नोटिसांमध्ये नमूद केलेल्या वकिलीकडे पुढील अर्थात अधिकाऱ्यांकडून एमबेस्सी ब्लॉकच्या दरम्यान स्थळीय कलमने आवाज विभागे नोटिसांच्या सहाय्येवर (अंमलबजावणी) देत असलेले सर्व आणि शुल्क आणि इतर फेरे (जर असेल तर) विभागे नोटिस विभागाच्यावर ६० दिवसांच्या आत एमबेस्सीएफएल द्वारे देय आणि / किंवा वसूलीपर्यंत (मुंबई देय नोटिस).	
कर्जदार (स) आणि सह-कर्जदार (स) देय रकम परत करण्यात असलेली रक्कम आहेत, ही सूचना खाली नमूद केलेल्या कर्जदारांना विशेषतः आणि सर्वसाधारणपणे सर्वजनिकपणे दिली जाते की खाली स्वाक्षरीवरून मागणार / सुविधित मान्यतेची व्यवहार करू नका आणि मागणार / सुविधित मान्यतेची कोणतेही व्यवहार आनंद रथी स्वीडन कंमनवेल्व लिमिटेडच्या शुल्काच्या आधी असतील (विशेषतः खाली नमूद केले आहे) वकिलीच्या वकिलीवरून एमबेस्सी ब्लॉकच्या दरम्यान स्थळीय कलमने आवाज विभागे नोटिसांच्या सहाय्येवर (अंमलबजावणी) देत असलेले इतर फेरे आणि एमबेस्सीएफएल द्वारे भेदित आणि / किंवा वसूलीच्या सहाय्येवर (अंमलबजावणी) देत असलेले इतर फेरे आणि / किंवा सुविधित मान्यतेची पूर्तता करण्यासाठी उल्लेख्य वेळीच्या संदर्भात कायद्याच्या कलम १३ उप-कलम (८) च्या तरतुदीकडे कर्जदारांचे लक्ष वेधण्यात आले आहे.	
कर्जदाराचे नाव पत्ता: मेरान मुस्कान ट्रेडिंग कंपनी दुकान, कम नंबर २, बीके नंबर ८५५, देवजी पॅलेस, एव्हर्सर स्कूल उखड, शहाड स्टेशन रोड, उज्जयिनगर-१, ठाणे: ४२१००५.	
सह-कर्जदारांचे नाव पत्ता: १. भीमोती रिंग्ज सुट्टे फ्लॉवर, २. श्री. सुट्टे सिंग ही छायरा, फ्लॅट क्रमांक १०१, पहिला मजला, विंग ई ०२, रोझवुड योगीनाथ केज ३, गरीब पाडा, कल्याण पश्चिम, ठाणे: ४२१३०१.	
३. मेरस सुभाष टेक्स्टायलर्स दुकान, खोली क्रमांक २, बीके क्रमांक ८५, देवजी पॅलेस, एव्हर्सर शाळेजवळ, शहाड स्टेशन रोड, उज्जयिनगर-१, ठाणे: ४२१००५.	
मागणी सुट्टेनुसार देय रकम लागू असलेल्या पुढील कायद्यावर: रु. ४२,८८,५८८/- (चव्वे धव्यांश) एमबेस्सी ब्लॉकच्या दरम्यान स्थळीय कलमने आवाज विभागे नोटिसांच्या सहाय्येवर (अंमलबजावणी) देत असलेले सर्व आणि शुल्क आणि इतर फेरे (जर असेल तर) विभागे नोटिस विभागाच्यावर ६० दिवसांच्या आत एमबेस्सीएफएल द्वारे देय आणि / किंवा वसूलीपर्यंत (मुंबई देय नोटिस).	
आरोपी/आय प्राचार्य वकिलीवर ईएमआय रकम प्रलंबित खंडित कालावधी व्याज वकिली कायद्यावर जास्त क्याददेशीय जास्त नोटीस शुल्क ईएमआय वाकून जाऊन एकूण रकमाची	13.00%, 3,966,658 266,680 12,892 16,758 16,500 1,100 8,000 42,88,588
आरोपी/आय प्राचार्य वकिलीवर ईएमआय रकम प्रलंबित खंडित कालावधी व्याज वकिली कायद्यावर जास्त नोटीस शुल्क ईएमआय वाकून जाऊन एकूण रकमाची	2,029,117 79,710 10,258 4,337 1,100 5,720 21,31,242
मागणी सुट्टेनुसार देय रकम लागू असलेल्या पुढील कायद्यावर: रु. २१,३१,२४२/- (एकवीस लाख आठ हजार दोनशे वेळीस रुपये)	
आरोपी/आय प्राचार्य वकिलीवर ईएमआय रकम प्रलंबित खंडित कालावधी व्याज वकिली कायद्यावर जास्त नोटीस शुल्क ईएमआय वाकून जाऊन एकूण रकमाची	
मागणी सुट्टेनुसार देय रकम लागू असलेल्या पुढील कायद्यावर: रु. ४२,८८,५८८/- (चव्वे धव्यांश) एमबेस्सी ब्लॉकच्या दरम्यान स्थळीय कलमने आवाज विभागे नोटिसांच्या सहाय्येवर (अंमलबजावणी) देत असलेले सर्व आणि शुल्क आणि इतर फेरे (जर असेल तर) विभागे नोटिस विभागाच्यावर ६० दिवसांच्या आत एमबेस्सीएफएल द्वारे देय आणि / किंवा वसूलीपर्यंत (मुंबई देय नोटिस).	

राजकारणात प्रदीर्घ काळ वावरणारे व मंत्रीपदाला गवसणी घालण्याचा अनुभव पदरी असलेल्या बबनरावांनी सामान्य माणसाला त्याची किंमत दाखवून दिल्याने ते 'बबनराव' नव्हतेच, तर गावातील पारावर बसून चकाट्या मारणारा 'बबन्या' होता हेच आता सिध्द झाले. लोक त्यांना विचारतात की, मोदींनी काय दिलं? फडणवीसांनी काय दिलं? आणि आमदाराने काय दिलं? पण, हे जगावेगळे बबनराव म्हणतात, गावात जे काही मिळालं, ते गेल्या २५ वर्षात मीच दिलं. इतर कोणत्याही पक्षाच्या नेत्याने तुम्हाला माघिसची डब्बीही आणून दिली नाही. 'तुमच्या आई'चा पगारही मीच सुरू केला, 'तुमच्या बापा'ची पेन्शन मीच सुरू करून दिली. पंतप्रधान नरेंद्र मोदींनी तुमच्या बापाला बियाण्यासाठी सहा हजार रुपये दिले. लाडकी बहीण योजनेंतर्गत तुमच्या आई, बहीण आणि पत्नीच्या नावावर पैसे दिले. तुमच्या अंगावरचे कपडे, पायातील चप्पल-बूट आणि हातातील मोबाइल हे सर्व आमच्या सरकारच्या कृपेने आहे. तरीही आमच्या विरोधात बोलायची हिंमत करतात? आता या बबनरावांना विचारपैसे वाटते की, २०१४ आधी शेतकरी काय नागडे राहत होते काय? त्यांच्या बोलण्याने भाजपाची मानसिकता काय आहे? ते महाराष्ट्रातील सर्वसामान्य शेतकरी, कष्टकरी, मध्यमवर्गीय, गोरगरीब नागरिकांना दाखवून दिली, असेच आता म्हणावे लागेल. सरकार शेतकऱ्याला लाडक्या बहिणींना पैसे देते म्हणजे उपकार करत नाही किंवा हे पैसे सरकार देत असताना कोणीही सरकारकडे मागणी केली नव्हती, मोर्चे काढले नव्हते. आपली सत्ता जाणार म्हणून केलेला तो उद्योग होता. त्या भीतीपोटीय लाडक्या बहिणींना पंधराशे रुपये महिना सुरू केला, शेतकऱ्यांना वार्षिक सहा हजार सुरू केले. याचा अर्थ तुम्ही तुमच्या खिशातून हे पैसे देत नाही. हे पैसे तर सर्वसामान्य जनतेच्या कराच्या रूपाने जना झालेल्या पैशातून शेतकऱ्यांच्या लाडक्या बहिणींचा खाल्यात येतात. बबनराव तुम्ही आज जे सांगाय की, मोदींच्याच पैशाने तुमच्या पायात चप्पल आहे, अंगावर कपडे आहे, तर मोदी पंतप्रधान होण्याच्या आधी या महाराष्ट्रातील शेतकरी हा काय बिना कपड्याचा नागडा राहत होता काय? बिना पचलेचा आपली शेती कसत होता काय? खर्चतर बबनराव तुम्हाला सत्तेचा माज चढला आहे आणि हा माज जगता एक ना एक दिवस नक्कीच उतरवेल. हा माज उतरणाऱ्याच होता, म्हणूनच तुम्ही शेतकऱ्यांसाठी, बहिणींसाठी विविध योजना अमलात आणल्या. बबनराव देश २०१४ च्या पूर्वीही शेतकरी, कष्टकरी, कामगार, देशातील नागरिक यांच्या घामावरच चालत होते. त्यापूर्वी सुद्धा शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या होत होत्या आणि त्यानंतर सुद्धा शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या होत आहेत. एवढी सत्तेची मुर्मी असेल तर शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या का थांबत नाही बबनराव?

परतूर तालुक्यातील वाटूर गावात हर घर सोलार योजनेच्या उद्घाटन कार्यक्रमात बबनरावांनी जी मुक्ताफळे उधळली त्याला तोडच नाही. पारावर बसणाऱ्यांना विशेषतः तरुण रिकामचोट आहे म्हणत त्यांनी टीका केली. पण त्यांना 'रिकामचोट' का रहावे लागते, याचा कधी त्यांनी गांभीर्याने विचार केला का? लोकशाहीत ही भाषा योग्य वाटते का बबनराव? खरं म्हणजे तुमचे कपडे, बूट या जनतेमुळे मिळाले. आमदारकी जनतेमुळे प्राप्त झाली. तुमच्या गाडीतील डिझेल जनतेमुळेच आहे. तुमचे विमानाचे तिकीट जनताच काढते. विधानसभेतील सध्याचे स्थान जनतेमुळेच आहे. पण बबनराव हवेत गेले, ते खाली यायलाच तयार नाही. लोणीकरांचा 'तोल' गेला की त्यांचे 'लोणी' नासले, हे पहावे लागेल. याआधीही लोणीकरांनी एका सभेत बोलताना ग्रामस्थांना इशारा दिला होता. विधानसभा निवडणुकीत लीड न मिळाल्याने लोणीकरांनी बोरगावात बोलताना म्हटले की, पाच वर्षांमध्ये कमळ्यांचं एक बटन दाबायचं तेही केलं नाही. मी गावाला आठ कोटींचा सिमेंट रोड दिला. मला मत द्या किंवा नका देऊ. मी दोन-तीन वेळेस चव पाहणार, नाहीतर गावावर फुली मारणार. आता परिसराने बबनरावांना द्यायचे काय बाकी राहिले?

बबनराव लोणीकर परतूरमधून १९९९,

२००४, २०१४, २०१९ आणि २०२४ मध्ये

निवडून आले आहे. देवेंद्र फडणवीसांच्या

२०१४ ते २०१९ या सरकारमध्ये पाणीपुरवठा

आणि स्वच्छता मंत्री होते. तरीही त्यांच्यावर

बबनशेत इकडे पण लक्ष द्या ना!

अतिवृष्टीचा तडाखा, शेतमालाला भाव नाही, सरकारकडूनही पुरेशी मदत नाही या सर्व परिस्थितीत शेतकरी हतबल झालेला दिसून येतोय. त्या कोरोना काळ्यात त्यांच्या वाट्याला नको ते आलं. अशात मुलांचं शिक्षण, बँका आणि खाजगी कर्ज याच शेतकरी गुरफटून गेला आणि अशात मग अनेक शेतकऱ्यांनी आत्महत्येचा मार्ग निवडला. अडीच वर्षात राज्यातील सहा हजार ५८९ नी आत्महत्या केल्या आहे. हा आकडा खूप धक्कादायक आहे. शेतकरी आत्महत्या रोखण्यासाठी अनेकदा प्रयत्न झाले, पण त्याची प्रभावी अंमलबजावणी झाली नाही. आत्महत्याग्रस्त शेतकरी परिवाराला सरकारच्या सर्व योजनांचा लाभ एकाच ठिकाणी मिळवा, अशी सोय करण्याचा निर्णय झाला. पण, पुढे काही झाले नाही. सर्वाधिक शेतकरी आत्महत्या अमरावती विभागात झाल्या आहेत. अडीच वर्षात त्याठिकाणी दोन हजार ८०१ तर संभाजीनगर विभागातही दोन हजारांहून अधिक शेतकऱ्यांनी आत्महत्या केल्या. आत्महत्याग्रस्त शेतकरी कुटुंबाला सरकारकडून दोन-तीन लाखांची मदत मिळते. पण, मदत देण्याआधी आत्महत्येची कारणे, तो शेतकरी होता का, अशा विविध कारणांची पडताळणी केली जाते. अडीच वर्षात सहा हजार ५८९ शेतकऱ्यांपैकी एक हजार ७०० कुटुंबांना अद्यापही मदत मिळालेली नाही. हतबल बळिजाकाडून खासगी सावकारांनी व्याजाने दिलेल्या रकमेपोटी जमिनी बळकावल्याच्या तक्रारी वाढत आहेत. अशावेळी बबनराव तुम्ही त्यांच्यासाठी काय केले ते तरी एकदा सांगा!

महाराष्ट्र

हे कसले 'बबनराव' हा तर गावचा..?

अन्याय झाला असे त्यांना वाटते.

शेतकरी हिताच्या चळवळीचे मुद्दे त्यांनी विधानसभेत मांडल्याचे कधी कोणी ऐकले नाही. शेतकऱ्यांविषयीची कळवळ दाखविली असती तर त्यांच्या विषयीचा आदर खूप

वाढला असता. भ्रष्ट राजकीय वातावरणात

शेतकऱ्याची बाजू प्रामाणिकपणे मांडणारा आज तरी कोणीही दिसत नाही.

एका बाजूला शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या सुरूच असताना दुसऱ्या बाजूला मंत्र्यांची प्रांपटी

आकाशाला जाऊन पोहोचत आहे. संजय शिरसाठ नावाचे मंत्री शेकडो कोटी रुपयाचे हॉटेल अल्प किमतीत ताब्यात घेत आहे. ते कमी पडले म्हणून नाशिक जिल्ह्यातील त्र्यंबकेश्वर येथे जमीन घेत आहे.

मस्तवाल बबनराव आपली शैक्षणिक पात्रता काय?

बबनराव लोणीकर यांची शैक्षणिक पात्रता निवडणूक आयोगाला दिलेल्या प्रतिज्ञापत्रात वेगवेगळी माहिती नमूद केलेली दिसते. २००४ आणि २००९ च्या उमेदवारी अर्जांमध्ये त्यांनी नाशिकच्या यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठातून बीए प्रथम वर्ष केल्याचे म्हटलं होतं. पण, २०१४ च्या विधानसभा निवडणुकीत त्यांनी आपण केवळ पाचवी उतीर्ण असल्याचं प्रतिज्ञापत्रात नमूद केलं आहे. याआधीच्या निवडणुकीत पदवीधर असलेले लोणीकर नंतरच्या निवडणुकीत केवळ पाचवी उतीर्ण कसे? देशाला स्वातंत्र्य मिळाल्यापासून ते आजपर्यंत शासनाने शिक्षणामध्ये सुधारणा घडवून आणण्यासाठी मोठ्या प्रमाणात गुंतवणूक केली व खर्चही केला, परंतु हाती काय लागले तर बेरोजगारी, दारिद्र्य, गुन्हेगारी व सरतेशेवटी आत्महत्या. याचे मुख्य कारण म्हणजे शिक्षणाचे झालेले बाजोरीकरण होय. याचाच अर्थ आपण या समाजात शिक्षण व्यवस्थित रुजविले नाही, त्यासाठी योग्य अभ्यासक्रम निर्माण करू शकलो नाही. जो अभ्यासक्रम निर्माण केला तोदेखील का, कशासाठी शिकायचा, हेही निश्चित करू शकलो नाही. या शिक्षण व अभ्यासक्रमातून केवळ अंकाची स्पर्धा निर्माण केली. जो प्रक्षेप्त अधिक अंक घेईल तो अधिक गुणवान ठरतो. असे म्हटले जाते की गुणवत्तापूर्ण शिक्षण हाच सुसंस्कृत समाजाचा पाया आहे. पण बबनरावांनी गुणवत्ता पूर्ण शिक्षण घेतलेच नाही, त्यामुळे आता त्यांच्याकडून शेतकऱ्यांनी व त्यांच्या पोरानी अपेक्षा तरी काय कराव्यात ?

वर्षा सहलीचा आनंद लुटा पण...

राज्यात सर्वदूर पाऊस पडत आहे. काही ठिकाणी संततधार तर काही ठिकाणी मुसळधार पाऊस कोसळत आहे त्यामुळे वातावरण प्रफुल्लित झाले असून परिसर हिरवाडने नटला आहे. नद्या दुथडी भरून वाहत आहेत. तलाव विहिरीही भरल्या आहेत. धबधबे कोसळत आहेत.

शेतशिवाराने हिरवा शालू निसर्गाने सर्वत्र आनंदाचे वातावरण निर्माण झाले आहे. डोंगर दयातून फेसळणारे धबधबे अनेकांना आकर्षित करत आहेत. विशेषतः तरुणांना या निसर्ग सौंदर्याचें आकर्षण जास्त आहे. त्यातही शहरात राहणाऱ्या वर्गाला निसर्गाचे जास्त कौतुक असते कारण त्यांना निसर्गाचा जास्त सहवास लाभत नसतो.

अशी मंडळी निसर्गाची नवलाई अनुभवायला पावसाळ्यात आवजून घराबाहेर पडतात. वर्षा सहलीचे आयोजन करतात. वर्षा सहलीचा आणि पावसाळ्यातील निसर्ग सौंदर्याचा अनुभव घेत असताना काही पर्यटकांना उत्साहाचे भान राहत नाही. विशेषतः तरुण वर्ग अतिउत्साहाच्या भरात नको ते धाडस करतात आणि त्यातून एखादी मोठी दुर्घटना घडते.

अशीच एक मोठी दुर्घटना मागील वर्षी लोणावळ्यात घडली होती. या दुर्घटनेचा व्हिडीओ सोशल मीडियावर व्हायरल झाला होता. लोणावळ्यात वर्षा सहलीसाठी आलेल्या अन्सारी कुटुंबातील नऊ सदस्य लोणावळ्या धरणाच्या पाठीमागे असणाऱ्या बुशी धरणावर वर्षा विराणाचा आनंद घेण्यासाठी गेले होते. मात्र पाण्याचा प्रवाह अचानक वाढल्याने अन्सारी कुटुंबातील पाच जण वाहून गेले. त्यात लहान मुले व महिलांचा देखील समावेश आहे.

या घटनेने संपूर्ण महाराष्ट्र हळहळत असतानाच ताहिणी घाटातील प्नस व्हॅलीतील नदीत एका तरुणाने रील बनवण्यासाठी उडी मारली त्यात तो तरुण वाहून गेला अर्थात अशी दुर्घटना घडल्याची तो पहिली वेळ नव्हती मागीलवर्षीच खालापूरच्या साई बॅलाच्या पोहण्यासाठी गेलेल्या चार विद्यार्थ्यांचा बुडून मृत्यू झाला होता.

दोन वर्षांपूर्वीतर अशा अनेक दुर्घटना घडल्या होत्या. २०२२ साली चंद्रपूर जिल्ह्यातील नागभीड तालुक्यातील घोडझरी सिंचन तलावात बुडून चार तरुण मरण पावले होते. त्यातला एक तरुण सेल्फी काढण्याच्या नादात तलावात घसरला त्याला वाचवण्याच्या नादात पाण्यात उतरलेल्या इतर तीन तरुणांना देखील जलसमाधी मिळाली.

पावसाळ्यात अशाप्रकारच्या दुर्घटना सातत्याने घडतात. याआधीही अशा अनेक दुर्घटना घडल्या आहेत आणि यापुढेही घडणार आहेत कारण वर्षा सहलीसाठी आलेले पर्यटक शिस्तीचे पालन न करता नको ते धाडस करतात विशेषतः

श्याम ठाणेदार
दौड, जिह्वा पुणे.
९९२२५४६२९५

■ ■ ■

वर्षा सहलीचा आनंद लुटा पण...

तरुण वर्ग सेल्फी काढताना, रिल बनवताना स्वतःचा जीव धोक्यात घालतात.

वर्षा सहलीचा आणि पावसाळ्यातील निसर्ग सौंदर्याचा अनुभव घेत असताना काही गोष्टींची खबरदारी घेण्याची गरज आहे. सध्या कुठेही गेल्यावर सेल्फी घेणे, व्हिडीओ बनवले, रील बनवणे, फेसबुक लाईव्ह करणे हा ट्रेंड झाला आहे. या ट्रेंडच्या नावाखाली अनेकदा उंच डोंगरावरून, घाट माथ्यावरून, धबधब्याच्या टोकावरून, चारचाकी गाडीव्हा टप्नावरून किंवा खिडकीतून तोंड बाहेर काढून, दुचाकी वरून स्टंट करून व्हिडीओ बनवले जातात. सेल्फी काढले जातात, रिल बनवले जातात. मात्र पावसाळ्याच्या दिवसात हे प्रकार जीवावर बेतू शकतात.

लाईक, शेअर आणि कमेंटच्या नादात तरुणांवर हे धाडस करतात मात्र हेच धाडस मोठ्या दुर्घटनेस निर्मंत्रण देणारे ठरते. पावसाळ्यात रस्ते अधिक घसरत झालेले असतात. खड्ड्यांमध्ये पाणी साचल्यामुळे खड्डा किती मोठा आहे याचा नेमका अंदाज येत नाही. काहीतरी झिलिंग करण्याच्या नादात शरीराला इजा करून घेणे योग्य नाही. नदी, तलाव, धरणे, धबधबे याठिकाणी सहलीस गेल्यावर तर अधिक दक्ष राहावे लागतात. कारण तिथे एखादी छोटी चुकही जीवघेणी ठरू शकते. नदी, तलाव, धरण, समुद्र या ठिकाणी पोहण्यास गेलेले तरुण बुडून मरण पावल्याच्या घटना याआधी अनेकदा घडल्या आहेत.

खरंतर याबाबतीत पर्यटकांनी स्वतःच काळजी घेतली पाहिजे पण उत्साहाच्या भरात अनेकांना त्याचे भान राहत नाही म्हणून पर्यटनस्थळांच्या व्यवस्थापनाने याबाबतीत काळजी घेतली पाहिजे. सावधानतेच्या सूचना ठळकपणे लिहिल्या पाहिजेत. पाण्याची पातळी किती असल्यास कोणत्या मर्यादेच्या पुढे जाणे धोक्याचे आहे, याबाबत संबंधितांना इशारा दिला पाहिजे. धबधबे पाहण्यास गेलेल्या पर्यटकांना तर तशा सूचना देण्याची सक्त गरज असते. अशा ठिकाणी मुसळधार पावसात जाणे तर चुकीचेच असते. त्याचप्रमाणे गड, किल्ले, डोंगरमाथ्यावर भटकताना देखील भान ठेवणे तितकेच गरजेचे असते.

अशा ठिकाणी जोराचा पाऊस आला तर कोणती खबरदारी घ्यावी तसेच अशावेळी कोणत्याही प्रकारचा अपघात होऊ नये याची कोणतीही तजवीज केलेली नसते. त्यात काही महाभाग अशा ठिकाणी मद्यपान करून पर्यटनाला जातात. तरुणांनी हे कटाक्षाने टाळले पाहिजे. पर्यटकांनी स्वतःची व स्वतः बरोबर आलेल्यांचीही काळजी घेतली पाहिजे. वर्षा सहलीचा मनमुराद आनंद लुटा, मजा करा पण ही मजा जीवावर बेतणार नाही याचीही काळजी घ्या.

■ ■ ■

विदर्भ निद्रिस्त नि तेलंगणा तत्पर!

नुकतीच राज्य सरकारच्या मंत्रिमंडळ्याची कॉबिनेट बैठक मंत्रालयात पार पडली. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या या बैठकीत आठ मोठे निर्णय घेण्यात आले. त्यात शक्तिपीठ महामार्गाला अग्रस्थान देण्यात आले.

समुद्री महामार्ग आणि इतर महामार्ग अक्षरशः भ्रष्टाचाराने पोखरला गेला. दीडशे कोटीत बांधलेल्या रस्त्यावरील खड्डे बुजविण्यासाठी आता दोनशे कोटी लागत आहे. असं असलं तरीही राज्यातील अठरा तीर्थक्षेत्रांना जोडणाऱ्या शक्तिपीठ महामार्गास अनेक जिल्ह्यात शेतकऱ्यांचा विरोध असतानाही मंत्रिमंडळ बैठकीत मंजुरी देण्यात आलाय असा विचार लोकांमध्ये वाढ होईल, पण त्याचबरोबर पुनर्वसन आणि पर्यावरणावर होणारे परिणाम यांचा विचार करणे आवश्यक आहे.

इचमपल्ली एकल हहा गोदावरी नदीवर प्रस्तावित असलेला प्रकल्प बहुउद्देशीय प्रकल्प आहे. या प्रकल्पाचे मुख्य उद्दिष्ट जलविद्युत उत्पादन, सिंचन आणि पूर नियंत्रण आहे. या प्रकल्पाचे लाभक्षेत्र तेलंगणा राज्यात आहे, पण जमीन आणि जंगल महाराष्ट्रातील सिरोंचा तालुक्यात आहे, ज्यामुळे पुनर्वसन एक आव्हान आहे. तसेच या प्रकल्पामुळे सिंचन आणि जलविद्युत निर्मितीमध्ये वाढ होईल, पण त्याचबरोबर पुनर्वसन आणि पर्यावरणावर होणारे परिणाम यांचा विचार करणे आवश्यक आहे.

१९७८ मध्ये गोदावरी खोऱ्यावर नेमलेल्या पाणी वाटप लवादाने विदर्भाच्या वाट्याला दिलेल्या पाण्याचे नियोजन करण्यात महाराष्ट्र शासन अपयशी ठरले. सिरोंचा तालुक्याला लागून १९८०-८५ मध्ये इचमपल्ली प्रकल्प निर्माण करण्याचा प्रयत्न तत्कालीन आंध्रप्रदेश सरकारने केला होता. त्यावेळी ज्येष्ठ समाजसेवक बाबा आमटे यांनी या प्रकल्पाला

पावसाळ्यात संसर्गाच्या आजारांपासून दूर राहाण्यासाठी स्वयंपाकघरातील मसाले ठरतील फायदेशीर

दालचिनी : महिलामध्ये PCOS आणि PCOD वाढत आहेत. हे त्यांच्या हार्मोन्समधील असंतुलनामुळे आहे. पण तुम्हाला काळजी करण्याची गरज नाही कारण दालचिनी यामध्ये फायदेशीर

आहे. ती हार्मोन्स संतुलित करण्यास मदत करते.

लवंग : लवंग तुमच्या आरोग्यासाठी अत्यंत फायदेशीर ठरते. पावसाळ्यात संसर्गाचा धोका वाढतो . बॅक्टेरिया,

बुधवार, २ जुलै २०२५

संदीपान भुमरेंच्या ड्रायव्हरच्या नावानं दीडशे कोटींची जमीन असल्याचं समोर आलंय. हैदराबादमधील सालार जंग कुटुंबीतील वंशजांना ही जमीन भुमरेंच्या ड्रायव्हरला 'भेट' म्हणून दिलीय. याप्रकरणी खासदार संदीपान भुमरे, आमदार विलास भुमरे आणि त्यांचा चालक जावेद रसूल यांची आर्थिक गुन्हे शाखेकडून चौकशी सुरू असली, तरी तो टाईम्पास आहे.

संभाजीनगरमधील जालना रोडवरील दाऊदपुरा येथील ही तीन एकर जमीन आहे. ड्रायव्हरला गिफ्ट मिळालेल्या जमिनीची आमचा काही संबंध नाही. असं स्पष्टीकरण शिवसेनेचे आमदार विलास भुमरे यांनी दिलं असलं तरी सामान्य माणसांना असे गिफ्ट का मिळत नाही. सत्तेवर बसलेल्या नेत्यांच्या ड्रायव्हरला दीडशे कोटीची प्रांपटी मिळत? असेल, तर शेतकऱ्यांची पोरंही त्यांच्याच काय बबनरावांच्या गाडीवर ड्रायव्हर म्हणून वायला तवार आहे.

यश अम्बेकार
javanmahajansir@gmail.com
मोबा. ९४२०६१९४२०

आसमंती कोणी बांधलेत झुले आकाशात फुले इंद्रधनू	आकाशात कुणी विखुरले रंग सुंदरता संग निळाईची
इंद्रधनू कमान आकाशात झुले चांदण्यांची मुले साक्षीदार	इंद्रधनु शोभे निळ्या अंबरात लावलीय वात प्रकाशाची
सुंदर रंगाची सजली कमान ताऱ्याच्या समान चमकती	विस्तीर्ण धरणी मोकळे आकाश रवीचा प्रकाश निसर्गात
प्रा. सौ. वर्षा विलास कावरे मूर्तिजापूर, जि. अकोला	
पंढरीचा मेळा	अमोल तपासे सीताबर्दी, नागपूर. ९९६०६७३७८९
मेळ आषाढी-कार्तिकीचा, रंगला विठ्ठल नामाचा. गजवर हरी विठ्ठुरायाचा, खुशी नाम वारकऱ्यांचा.	तुळशीची माळ वाळ, पाडुरंगा तुझ्या चरणी. वाजे मुद्दण अन्न टाळ, रंगली अंभगवी वाणी.
विठ्ठल भक्ती रसावी वृष्टी, आनंदाने भरले अंबर. दर्शनाने तुप्त झाली दृष्टी, विठ्ठल नामाचा गजवर.	वैष्णवांचे माहेर पंढरपूर, चंद्रागोबत अंग अंग व्हाऊ. विठ्ठल नामाचा महासागर, सार्थक जन्माचे जिरंत्तर.

अक्षीकायम

प्रा. अशोक सारडा मेहकर
(९४२१३९४३९३)

विनोदाचे महत्व

धावपळीच्या जीवनात

व्यक्ति होतो संत्रस्त संवादासाठी विनोदी शैलीचा कराल वापर चैतन्य संचारेल सर्वत्र ..

हास्याचे उडता कारंजे

मन होई ताजे ताजे तनावाला मिळते मुक्ति जिवनाला मिळते शक्ति

■ ■ ■

यंदा 1.5 लाख गोविंदांना मिळणार विमा संरक्षण – प्रताप सरनाईक

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

गोकुळाष्टमीच्या पार्श्वभूमीवर गोविंदा उत्सव अधिक सुरक्षित, शिस्तबद्ध आणि जबाबदारीने पार पडावा यासाठी राज्य सरकारकडून महत्त्वाचा निर्णय घेण्याची तयारी सुरू झाली आहे. यंदा महाराष्ट्रातील तब्बल १.५ लाख गोविंदांना विमा संरक्षण दिलं जाणार आहे, अशी माहिती राज्याचे परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी दिली.

ही मागणी युवासेनेचे कार्याध्यक्ष पूर्वश सरनाईक यांनी केली होती, त्यानंतर राज्याचे उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्याकडे प्रत्यक्ष लेखी निवेदन सादर करण्यात आलं. या

निवेदनाला सकारात्मक प्रतिसाद देत उपमुख्यमंत्री शिंदे यांनी लवकरच निर्णय जाहीर होईल अशी ग्वाही दिली आहे.

प्रताप सरनाईक म्हणाले की, “गोविंदा उत्सव हा महाराष्ट्राच्या संस्कृतीचा अविभाज्य भाग आहे. पण खेळातल्या अपघातांमुळे अनेक तरुण गंभीर जखमी होतात. त्यामुळे वैद्यकीय उपचार आणि आर्थिक मदतीचा प्रश्न निर्माण होतो.”

राज्य शासनाने मागील वर्षीही अशाच स्वरूपात विमा योजना लागू केली होती. यंदा अधिक व्यापक पातळीवर, १.५ लाख गोविंदांना विमा संरक्षण देण्याच्या दिशेने पावले उचलली जात आहेत.

“दरवर्षी हजारो गोविंदा पथक रस्त्यावर उतरतात. अपघात झाल्यास तातडीची वैद्यकीय मदत व आर्थिक सहाय्य मिळावे यासाठी सरकार कटिबद्ध आहे,” असे शिंदे यांनी स्पष्ट केले.

युवासेनेचे कार्याध्यक्ष पूर्वश सरनाईक म्हणाले, “हा निर्णय केवळ आर्थिक मदत नाही, तर गोविंदांचा आत्मविश्वास वाढवणारा सकारात्मक पाऊल आहे. यामुळे गोविंदा उत्सव अधिक निर्धास्तपणे आणि उत्साहात पार पडेल.”

यामुळे राज्यातील गोविंदा पथकांमध्ये मोठा उत्साह असून, शासनाच्या या निर्णयाची अधिकृत घोषणा येत्या काही दिवसांत होण्याची शक्यता आहे.

आषाढी एकादशीला प्रवासी सेवेसाठी येणाऱ्या सर्व एसटी कर्मचाऱ्यांना मोफत भोजन व्यवस्था

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

आषाढी एकादशी निमित्त श्री. क्षेत्र पंढरपूर येथे

असतात. आषाढी वारीच्या काळात त्यांच्या जेवणाची आभाळ होऊ नये, म्हणून यंदा स्वखर्चाने मी सलग तीन दिवस या सर्वांच्या चहा, नाश्ता व जेवणाची व्यवस्था (एकादशीला उपवासाचे पदार्थ) करीत आहे. या निमित्ताने माणसातील " विठुराया" ची सेवा करण्याची संधी मला मिळत आहे. अर्थात, हे पुण्य पैशात मोजण्यासारखे नाही. त्यामुळे दरवर्षी अशा प्रकारचा उपक्रम मी राबवणार आहे. असे प्रतिपादन मंत्री सरनाईक यांनी यावेळी केले.

मंत्री सरनाईक म्हणाले, गेली कित्येक वर्षे विठुरायाच्या भक्तांची सेवा एसटी व एसटीचे कर्मचारी सातत्याने करत आहेत. ऊन, वारा पाऊस याची तमा न बाळगता अतिशय निष्ठेने त्यांचे कर्तव्य ते बजावत

एसटी कर्मचारी या मोफत भोजन व्यवस्थेचा लाभ घेतील.

जलसंपदा विभागाची कामे जलद गतीने करा राधाकृष्ण विखे-पाटलांच्या अधिकाऱ्यांना सूचना

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

जलसंपदा (गोदावरी व कृष्णा खोरे विकास महामंडळ) मंत्री राधाकृष्ण विखे-पाटील यांनी दक्षिण सोलापूर विधानसभा मतदारसंघातील उजनी प्रकल्पाच्या वितरण प्रणालीची स्वच्छता मोहीम, सांगली जिल्ह्यातील वारणा प्रकल्पाच्या डाव्या कालव्याचे बांधकाम, कोल्हापूर जिल्ह्यातील दुधगंगा डावा कालवा अंतर्गत विविध विषय आणि सातारा जिल्ह्यातील मौजे माथणेवाडी पुनर्वसन, तारळी धरण प्रकल्पांतर्गत बाधित मौजे सावधघर पुनर्वसन प्रकल्पग्रस्त खातेदारांच्या रोख रक्कम बाबत आढावा घेऊन संबंधित अधिकाऱ्यांना सूचना दिल्या.

देसाई, मदत व पुनर्वसन मंत्री मकरंद जाधव-पाटील, आमदार सुभाष देशमुख, आमदार अमल महाडिक, माजी आमदार शिवाजीराव नाईक, जलसंपदा विभागाचे अपर मुख्य सचिव दीपक कपूर, सचिव संजय बेल्तसेर यांच्यासह जलसंपदा विभागाचे वरिष्ठ अधिकारी उपस्थित होते.

दक्षिण सोलापूर विधानसभा मतदारसंघातील उजनी प्रकल्पाच्या वितरण प्रणालीचा आढावा प्रसंगी मंत्री श्री. विखे पाटील म्हणाले, कालव्यांची वहन क्षमता वाढीसाठी

कालवे स्वच्छ व दुरुस्त करावेत. जी कामे तातडीने करणे आवश्यक आहेत. त्या संदर्भात वेळीच कार्यवाही करावी.

सांगली जिल्ह्यातील वारणा प्रकल्पाच्या डाव्या कालव्याचे बांधकाम संदर्भात या भागातील शेतकऱ्यांनी जिल्हाधिकारी सांगली यांच्याकडे निवेदन सादर केले आहे. या निवेदनावर सांगली जिल्हाधिकारी यांनी तातडीने निर्णय घावा. तसेच कोल्हापूर जिल्ह्यातील दुधगंगा डावा कालवा अंतर्गत विविध कामासंदर्भात विभागाने योग्य ती कार्यवाही करावी, अशा सूचना जलसंपदा मंत्री श्री. विखे-पाटील यांनी दिल्या.

पाटण विधानसभा मतदारसंघातील मौजे माथणेवाडी गावातील ४६ खांदेदार यांची खास बाब म्हणून पुनर्वसन आणि तारळी धरणप्रकल्पांतर्गत बाधित मौजे सावधघर पुनर्वसन काटेवाडी

(ता.पाटण, जि. सातारा) येथील प्रकल्पग्रस्त खातेदारांच्या रोख रकमेच्या संदर्भात पुनर्वसन विभागाकडून अहवाल प्राप्त होताच त्यावर कार्यवाही करावी अशा सूचना मंत्री विखे पाटील यांनी संबंधित अधिकाऱ्यांना दिल्या. तर या संदर्भातील अहवाल पुनर्वसन विभागाने तातडीने जलसंपदा विभागास पाठवावा, असे मदत व पुनर्वसन मंत्री श्री. जाधव-पाटील यांनी सांगितले.

महाराष्ट्रातील हरित क्रांतीचे प्रणेते, माजी मुख्यमंत्री वसंतराव नाईक यांच्या जयंतीनिमित्त त्यांच्या प्रतिमेस उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी मंत्रालयात आज पुष्पहार अर्पण करून विनम्र अभिवादन केले. तसेच स्व. वसंतराव नाईक यांच्या जयंतीनिमित्त साजरा करण्यात येणाऱ्या कृषी दिनानिमित्त राज्यातील नागरिकांना शुभेच्छा दिल्या.

पीओपी मूर्तीबाबत याचिका निकाली काढण्याची गणेशोत्सव समितीची मागणी

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

आगामी गणेशोत्सवात पीओपी मूर्ती संदर्भातील याचिका मुंबई उच्च न्यायालयात न्यायप्रविष्ट आहे. या याचिकेवर प्रणालीसाठी बृहन्मुंबई सार्वजनिक गणेशोत्सव समन्वय समितीने यापूर्वीच राज्य शासनाला लेखी स्वरूपात शिफारशी केल्या आहेत. मुंबई परिसरात सुमारे १२ हजार सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळे आहेत. दरवर्षी सर्वसाधारणपणे मुंबईतील सुमारे २० टक्के सार्वजनिक मंडळे गणेश चतुर्थीच्या महिन्याभर आधी श्रींची मूर्ती मंडपात आणतात. त्यानंतर मंडळांकडून अंतर्गत सजावटीच्या कामाला सुरुवात होते. यंदा २७ ऑगस्ट २०२७ रोजी गणेश चतुर्थी आहे. त्यामुळे यंदा जुलै महिन्याच्या दुसऱ्या पंधरावड्यापासून सार्वजनिक मंडळांचे श्रींचे आगमन

सोहळे सुरू होतील. त्यापूर्वीच पीओपी मूर्तीच्या विसर्जनाबाबत सुस्पष्ट मार्गदर्शक प्रणाली जाहीर झाली नाही तर मंडळांची चिंता वाढेल.

वि स र्ज ना त स र्ज णा ती ल धोरणाअभावी माधी गणेशोत्सव २०२५ मधील मुंबई उपनगरातील सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळांच्या काही गणेश मूर्तींचे अद्याप विसर्जन झालेले नाही. अशा परिस्थितीत मुख्य उत्सवापूर्वी विसर्जनाची मार्गदर्शक प्रणाली जाहीर होणे आवश्यक आहे. गणेशोत्सवासाठी राहिलेला अल्प कालावधी आणि सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळांचा विचार करता राज्य सरकारने उच्च न्यायालयाला तातडीने सुनावणी घेण्याची विनंती करावी, असे निवेदन बृहन्मुंबई सार्वजनिक गणेशोत्सव समन्वय समितीने मुख्यमंत्री महोदयांना दिले आहे.

जौतीबी नगर शिव कोळीवाडा येथील सिंधी निर्वासितांच्या 25 इमारतींच्या पुनर्विकासाचा मार्ग मोकळा

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

स्वातंत्र्योत्तर भारतातील स्थलांतरितांसाठी सन १९५८ मध्ये उभारण्यात आलेल्या गुरु तेग बहादूर नगर, शीव कोळीवाडा येथील सिंधी निर्वासितांच्या २५ इमारतींच्या पुनर्विकासासाठी महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास प्राधिकरण (म्हाडा) तर्फे निविदा प्रक्रिया राबवून मे. किस्टोन रिअलटर्स यांची कन्स्ट्रक्शन अँड डेव्हलपमेंट एजन्सी म्हणून निवुकी करण्यात आली आहे. 'म्हाडा'चे उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी संजीव जयस्वाल यांच्या हस्ते विकासकाला स्वीकृती पत्र प्रदान करण्यात आले. यामुळे इमारतींच्या पुनर्विकासाचा मार्ग मोकळा झाला आहे. वांटे पूर्व येथील म्हाडा मुख्यालयात कार्यक्रम पार पहाला.

सुमारे ११.२० एकर जागेवर पसरलेल्या या ऐतिहासिक जी.टी. बी. नगर वसाहतीतील सिंधी निर्वासितांच्या २५ इमारतींमध्ये सुमारे १२०० सदनिका होत्या. सन २०२० मध्ये या इमारती बृहन्मुंबई महापालिकेने धोकादायक जाहीर केल्याने पाहण्यात आल्या आणि त्यानंतर रहिवाश्यांना अन्यत्र स्थलांतरीत व्हावे लागले. रहिवाशांच्या मागणीनुसार खाजगी जमिनीवरील हा पुनर्विकास प्रकल्प म्हाडामार्फत राबवण्याचा निर्णय

शासनाने घेतला. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या मार्गदर्शनाखाली, म्हाडा मुंबई गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास मंडळामार्फत प्रकल्प राबविण्याचे धोरण ठरवण्यात आले. याप्रसंगी म्हाडाचे उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी संजीव जयस्वाल म्हणाले की, जी.टी.बी. नगर शीव कोळीवाडा सिंधी निर्वासितांच्या इमारतींचा पुनर्विकास प्रकल्प कन्स्ट्रक्शनकृत अँडडवल डेव्हलपमेंट पहिला पुनर्विकास प्रकल्प आहे. खाजगी जमिनीवर असलेल्या इमारतींचा म्हाडामार्फत पुनर्विकास केला जाणार असून हा एक ऐतिहासिक, पथदर्शी प्रकल्प ठरणार आहे. या प्रकल्पाकरिता संबंधित एजन्सीला मास्टर प्लॅन बनवण्याच्या सूचना दिल्या असून या प्रकल्पांच्या प्रगतीवर बारकाईने लक्ष ठेवणार असल्याचे जयस्वाल यांनी सांगितले. तसेच या गृहनिर्माण संस्थामधील ५ ते ७ सदस्यांची एक समिती स्थापन करण्यात यावी जेणेकरून या प्रकल्पाच्या प्रगतीचा आलेखा वेळोवेळी घेता येईल, असे जयस्वाल यांनी सांगितले. प्रकल्पातील १२०० रहिवाशांचे पुनर्वसन प्राधान्याने करण्याचे निर्देश जयस्वाल यांनी दिले.

याप्रसंगी आमदार सेल्चन म्हणाले की, सदर रहिवाशांचे पुनर्वसन बोडीडी चाळ पुनर्विकास

प्रकल्पाव्या धर्तीवर व्हावे अशी अपेक्षा मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्याकडे केली होती. कार्यक्रमास आमदार कॅप्टन तमिल सेल्चन, म्हाडा मुंबई मंडळाचे मुख्य अधिकारी मिलिंद बोरिकर, किस्टोन संचालक बोमन इग्ली, उपमुख्य अभियंता भूषण देसाई, तसेच राहुल व्हटकर हे मान्यवर उपस्थित होते. स्थानिक नागरिक उस्थित होते.

औरंगजेबाच्या अनुयायांना शालीनतेवर बोलण्याचा अधिकार नाही - रवींद्र चव्हाण

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सकपाळ यांनी भाजपवर केलेल्या टीकेला भाजपचे कार्याध्यक्ष आणि भावी प्रदेशाध्यक्ष रवींद्र चव्हाण यांनी सडेतोड प्रत्युत्तर दिले आहे. “औरंगजेबाच्या अनुयायांना शालीनतेवर बोलण्याचा अधिकार नाही,” अशा शब्दांत त्यांनी काँग्रेसवर घणाघात केला.

रवींद्र चव्हाण यांनी आपल्या एक्स पोस्टमध्ये काँग्रेसवर टीका करताना म्हटलं, “आणि हे कोण सांगतेय... सातत्याने अनुयायासाठी औरंगजेबाची भलावण करणारी, कोरव आणि रावणांची फौज असलेली काँग्रेस. हर्षवर्धनजी,

तुम्ही पृथ्वीराज चव्हाण, नाना पटोले, विजय वडेटीवार, बाळासाहेब थोरात यांना तरी विचारले की महाराष्ट्रातील सर्वात शालीन नेता कोण, तर ते झोपेतही

एकच नाव घेतील – आमचे नेते देवेंद्र फडणवीस यांचेच.”

चव्हाण पुढे म्हणाले, “या चौघांशी बोलण्यात तुम्हाला अडचणी असतील तर सांगा, आम्ही मध्यस्थी करू. बाकी रोज खोटे बोलणाऱ्या राहुल गांधींच्या ‘सत्यमेव जयते’ चं वास्तव सर्वानाच माहिती आहेच.”

त्यांच्या या परखड वक्तव्यानंतर राज्यातील भाजप कार्यकर्त्यांमध्ये उत्साहाचे वातावरण आहे. दरम्यान, देवेंद्र फडणवीस हेच महाराष्ट्रातील सर्वात शालीन नेते असल्याचा पुनरुच्चार करत चव्हाण यांनी काँग्रेसवर टीकेची झोड उठवली आहे.

कांदिवलीत जगन्नाथ यात्रेला उत्स्फूर्त प्रतिसाद

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

मुंबईतील कांदिवलीमध्ये भगवान श्री जगन्नाथाची रथयात्रा मोठ्या थाटामाटात काढण्यात आली. ही रथयात्रा लोखंडवालाच्या अलिका हॉलपासून सुरू झाली. या यात्रेपूर्वी विद्वान संतांनी भगवान जगन्नाथाच्या महिमाचे स्तवन केले. या यात्रेत हजारो पुरुष, महिला, वृद्ध आणि मुले सहभागी झाली. सर्व भाविकांनी भजनांवर नृत्य केले. आणि भगवान जगन्नाथाच्या भक्तीत मन झाले. अलिका हॉलपासून सुरू झालेली रथयात्रा लोखंडवालाच्या अनेक मुख्य रस्त्यांवरून गेली. अनेक ठिकाणी रथयात्रेचे उत्साहाने स्वागत करण्यात आले.

रथयात्रा यशस्वी करणाऱ्यांपैकी एक असलेले राजेश शर्मा म्हणाले की, ही यात्रा गेल्या अनेक वर्षांपासून अविरतपणे सुरू आहे, कपिलच्या मार्गदर्शनाखाली ती तशीच सुरू राहील, ही यात्रा केवळ एक उत्सव नाही तर आता ती एका उत्सवात रूपांतरित झाली आहे. भाविकांसाठी विविध ठिकाणी पाणी आणि महाप्रसादाची व्यवस्था करण्यात आली आहे. भाविकांसाठी उत्कृष्ट सुरक्षा व्यवस्था देखील करण्यात आली आहे, केवळ संपूर्ण लोखंडवालाच नाही तर आज आपला संपूर्ण देश देवाच्या भक्तीत तल्लीन झाला आहे. आम्ही या यात्रेशी राष्ट्राची भक्ती जोडत आहोत.

महत्त्वाच्या बातम्या

स्पंदन लेखसंग्रहाचा प्रकाशन सोहळा

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

संजीवन कला विकास प्रतिष्ठानतर्फे ज्येष्ठ साहित्यिका पूर्णिमा शिंदे लिखित स्पंदन लेखसंग्रह प्रकाशन सोहळा व पुरस्कार सोहळा झाला. सदर कार्यक्रमाला प्रमुख पाहुणे म्हणून महिला व बाल विकास मंत्री आदिती तटकरे, विधानपरिषद सदस्य पंकजभाऊ भुजबळ, विधानसभा सदस्य सनातई मलिक उपस्थित होते. विशेष अतिथी म्हणून कार्यक्रमाले अध्यक्ष डॉ. सुकृत खांडेकर, कामगार कल्याण आयुक्त रवीराज उळवे, मुंबई मराठी पत्रकार संघाचे नोंदर बाबळे उपस्थित होते. याप्रसंगी आदिती तटकरे यांनी स्पंदनमधील स्पंदनशैली खीमन वैचारिक मूल्य व सामाजिक घडामोडी उलगडून सांगितल्या आणि सर्वांना वाचन संस्कृती टिकविण्याचा संदेश दिला. उपरोक्त कार्यक्रमांमध्ये सामाजिक, वैद्यकीय, कला व सांस्कृतिक, पोलिस, शैक्षणिक, उद्योजक या क्षेत्रातील कर्तृत्ववान व्यक्तींचा समान सोहळा मान्यवरांच्या हस्ते झाला. प्रतिष्ठानच्या अध्यक्ष माजी नागसेविका सुनिता शिंदे यांनी प्रस्तावनेमध्ये संस्थेचा कार्यअहवाल उपस्थितांसमोर सादर केला. स्पंदन या आपल्या आठव्या पुस्तकाबद्दल पूर्णिमा शिंदे यांनी आपल्या साहित्य सेवा शैक्षणिक क्रांती आणि सामाजिक कार्याचा आलेख भाषणातून स्पष्ट केला तर संस्थेचे खजिनदार एन.डी. खान सर यांनी सर्व उपस्थितांचे आभार मानले. निवेदिका सुवर्णा गोपाळे व सुरांत शिंदे, यांनी कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन केले आणि कार्यक्रम यशस्वी होण्यासाठी स्वाती निलख, आदित्य गायकर अनुपिता खांडगे आणि अस्मिता चव्हाण यांनी सहकार्य केले केले.

नायजेरियन महिलांला वर्सोवा येथे अटक

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

वर्सोवा पोलीसांच्या अ‍ॅटी टेरेस्ट सेल (एटीसी) पथकाने एका मोठ्या कारवाई अंतर्गत एका नायजेरियन महिलांला कोकेनसह अटक केली आहे. पोलीस उपनिरीक्षक सचिन उगले यांच्या नेतृत्वाखाली ही कारवाई करण्यात आली. अंधेरी पश्चिम येथील जुना म्हाडा येथे एक महिला संशयास्पदरित्या फिरताना दिसली. उगले यांनी तात्काळ रात्रीच्या शिफ्टचे पर्यवेक्षक पोलीस निरीक्षक अमोल ढोले यांना याची माहिती दिली. संशयावरून ढोले यांनी महिला पोलीस अधिकाऱ्याच्या उपस्थितीत संशयास्पद महिलांला बोंगेची झडती घेतली. ज्यामध्ये ४१८ ग्रॅम कोकेनच्या ३० कॅम्पूल जप्त करण्यात आले आहेत.

वर्सोवा-दहिसर कोस्टल रोडमध्ये नवी समस्या

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

मुसळधार पावसात पश्चिम उपनगरांमध्ये होणाऱ्या पुराच्या समस्येला तोंड देण्यासाठी, बीएमसीने मोगरा ड्रेनेज सेंटर बांधण्याचा निर्णय घेतला आहे. परंतु आता या प्रकल्पात एक नवीन समस्या उद्भवली आहे. या प्रकल्पासाठी प्रस्तावित केलेली जमीन वर्सोवा-दहिसर कोस्टल रोडच्या मार्गात येत आहे. यासाठी, बीएमसीने जागा थोडी हलवण्याचा निर्णय घेतला आहे. त्यामुळे, केंद्राची रचना आणि योजना पुन्हा तयार करावी लागेल. पावसाचा पाण्याचा निचरा करण्यासाठी आठ ठिकाणी पावसाळी पाण्याचा पात्रा केंद्रे उभारण्याचा प्रकल्प सुरू केला होता. त्यापैकी हाजी अली, इर्ला, लव्हग्रोव्ह, क्लीव्हलँड, ब्रिटानिया आणि गझवर बंधारा सुरू करण्यात आला.

१८ डब्यांच्या लोकल ट्रेनची मागणी वाढतेय

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

उपनगरीय रेल्वे नेटवर्कवरील अपघात रोखण्यासाठी, रेल्वे अपघातातून वाचलेले आणि प्रवासी कार्यकर्ते समीर जावेरी यांनी केंद्रीय रेल्वे मंत्री अश्विनी वैष्णव आणि महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना पत्र लिहून तात्काळ सुधारणांची मागणी केली आहे, १८ डब्यांच्या लोकल ट्रेन सुरू करावी, कारण दररोज ७० लाखांहून अधिक प्रवासी मुंबई लोकलमध्ये प्रवास करतात. सध्या बहुतेक गाड्या १२ डब्यांनी धावतात. तथापि, काही गाड्या १५ डब्यांनी धावतात. म्हणून, जावेरी यांनी भर दिला आहे की १८ डब्यांची लोकल गर्दीचे व्यवस्थापन करण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावेल. २७जून रोजीच्या त्यांच्या पत्रात, जवेरी यांनी २०२५ च्या धक्कादायक आकडेवारीचा उल्लेख केला आहे, ज्यामध्ये त्यांनी मुंबई महानगर प्रदेशातील लोकलमध्ये २,४७७लोकांचा मृत्यू झाला.

महापालिकेच्या सफाई विभागातील कामगार संख्या अखेर वाढणार

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

पालिकेकडून वाढत्या कचऱ्याचे संकलन व आवश्यक विल्हेवाट याचा आढावा घेऊन कामगार संख्या वाढविण्यासाठी लवकरच प्रस्ताव तयार केला जाणार आहे. या प्रश्नावरून सफाई कामगार संघटनेने आंदोलनाचा इशारा दिला होता. मात्र प्रशासनाच्या आश्वासनामुळे संघटनेने आंदोलन न करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

महापालिकेच्या सफाई खात्यातील कामगारांच्या प्रलंबित प्रश्नांबाबत घन कचरा व्यवस्थापन खात्याचे प्रमुख अभियंता प्रशांत पवार यांच्या दालनात बैठक पार पडली. १९८१ साली ५२ लाखांच्या घरात असलेली मुंबईची लोकसंख्या आता सध्या दोन कोटींच्या घरात पोहोचली आहे. मात्र त्यावेळेपासून आतापर्यंत सफाई खात्यातील कर्मचारी संख्या ३१,६९७ एवढीच आहे. त्यातही सध्या २८,०३६ कर्मचारी कार्यरत असून, ३५८१ पदे रिक्त आहेत. ही रिक्त पदे तात्काळ भरावीत व लोकसंख्येच्या प्रमाणात किमान ३० हजार सफाई कामगारांची पदे वाढवावी, अशी मागणी म्युनिसिपल कर्मचारी कामगार सेनेने केली होती. त्यावर सकारात्मक प्रतिसाद देत प्रशासनाने १०५ कनिष्ठ अवेक्षक, २० सहायक मुख्य पर्यवेक्षक व ४ उपमुख्य पर्यवेक्षक पदे तात्काळ भरण्याची कार्यवाही केली जाणार आहे.

प्रशासनाकडून सफाई खात्यातील ४०० चौक्यांचे नूतनीकरण करण्यात येणार असून, प्रत्येक चौकीवर सफाई कर्मचाऱ्यांसाठी पिण्याचे पाणी (अॅक्चवागार्ड), शौचालय, स्वतंत्र चॅंजिंग रूम आदींची सोय केली जाणार आहे. दादर चैत्यभूमी येथे मॉडेल चौकी बांधली जाणार आहे. कर्मचाऱ्यांच्या प्रलंबित प्रकरणांचा जलद गतीने निपटारा करण्यासाठी लिपिक संवर्गाची १४५ रिक्त पदे तातडीने भरण्याचे आश्वासनही देण्यात आले आहे, अशी माहिती संघटनेने उपाध्यक्ष संजय बापेरकर यांनी दिली. या बैठकीस चिटणीस संजय वाघ, रामचंद्र लिंबारे व महेश गुर्व तसेच प्रमुख कार्यकर्ते उपस्थित होते.

देशात एकच टाहो : रोजी, मजुरी, नोकरी, काम द्या हो!

भारतात सन १९८० ते सन १९९५ या काळात मोठ्या प्रमाणात बेकारी होती. परंतु मुक्त अर्थव्यवस्थेमुळे देशातला रोजगार निर्मितीचा प्रश्न बऱ्याच अंशी कमी झाला होता. मात्र सांप्रतकाळी तर त्याहून चिंताजगात स्थिती निर्माण झाली आहे. सन २०२४च्या निवडणुकीनंतर रोजगार उपलब्ध करून दिले जाणार आहे युवकांना व जनतेला अपेक्षा होती, मात्र सारे स्वतः घुबोसत मिळाले. बेकारीची समस्या दिवसेंदिवस वाढतच आहे. जुन्या नोक्याराना दोन-दोन, तीन-तीन अतिरिक्त प्रभार सांभाळाव्यात तारेवरची कसरत करावी लागत आहे. तरीही नोक्यार भरतीला ब्रेक लावलेले आहेत.

सुशिक्षित बेरोजगार मिळेल ते काम करत आहेत. फक्त पोलिस भरती सुरु आहे. त्यात वकीली, डॉक्टरांकरिता, अभियंता, अशा पदव्या मिळविलेले तरुण उतरत आहेत, थोडा थोडका जॉबिंग तुकडा वॉटेन्स उच्च शिक्षण घेतलेले तरुण हातिलमध्ये कपबध्दा वित्तव्यवस्थेचे कामसुद्धा शोधत आहेत.

गावातील गुरे, शेळ्या जंगलातून नेऊन चारण्याचे काम करू लागले आहेत. सरकारी नोकरीच्या चार-पाच जागेसाठी लाखो तरुणांचे अर्ज जमत आहेत. त्यामुळे पूर्वी वशिलेबाजी फोफावत आहे. त्याच्या त्यात अजर्बात युवकीही गरीबांना आणखी खोल डोहात ढकलणारी असते. रु.१०० ते १००० एवढी मोठी रक्कम जमा करणायला त्या बरेच दिवस खर्ची पडलेले असतात. कारण कोठेही त्यांना परवाने १०० रुपयांची मोलमजुरी करावी लागत आहे. गडचिरोली सारख्या अतिदुर्गम जिल्ह्यात जल सिंचनाच्या सोयी नाहीत. त्यामुळे शेतकरी केवळ पावसाच्या पाण्यावर अवलंबून असल्याने शेती पिकी तर पिकली नाहीवर फकती, अशी विकट परिस्थिती. उद्योगधंदे, कारखाने, प्रकल्प अशा काहीच नाहीत. त्यामुळे रोजी, मजुरीचीही पागवाव आहे. सामान्य जनता आन्नद दशेत आहे, जेथील युवकवर्ग सुशिक्षित बेकार - बेरोजगार आहे, तो देश विकसनशील देश आहे, असे कसे काय म्हणता येईल?

[illegible]

हे निर्विवाद सत्य आहे. नमक कितो लोह
बेकार आहेत, त्याचा अंदाज घेणे कठी
आहे. निजामाने मंडळ, जनपद
अहवाल, तसेच मध्यवर्ती पोखळी संस
यांना या बाबतीत अचूक माहिती नाही
बाबतीत काही अंदाज पुढीलप्रमाणे दे
येतील- शहरी व ग्रामीण भागाती
बेरोजगारी-
बेकारीची कारणे :
१. लोकसंख्या वाढीची जास्त गत
स्वातंत्र्यानंतर भारतातील लोकसंख्या वेग
वाढू लागली. त्यामुळे श्रमशक्ती वाढत गे
अपुढा आर्थिक त्यासामुळे या अंतर
श्रमशक्तीला द्वितीय व तृतीय क्षेत्रात समा
घटा आले नाही. त्यामुळेच बेकारी वेग
वाढत गेली.
शेती मशागतीचे मागास स्वरूप- अज्ञान
निरक्षरता भारतातील शेतकरी शेतीमा
परंपरागत पद्धतीचा वापर करतो. त्यामु
भूमीची उत्पादकता कमी राहते। अ
रोजगार वाढत नाही. सरकाराे नोकर भर
बंद- यामुळे सुशिक्षित बेरोजगारी शिगे
गेली. सरकाराच्या नोकर कपात मोहिमे
सुद्धा बेकारीत अवाढव्य वृद्धी
परिणाम- बेकारी वाढते.
भारतात सन १९८० ते सन १९९५
काळात मोठ्या प्रमाणात बेकारी होती. फ

बेकारी म्हणजे ज्याला काम मिळालेले नाही असा व्यक्ती होय, बेकारीचा अभ्यास करताना दोन बाबी अशी स्पष्ट झाल्या. पहिले, पहिली म्हणजे बेकारीची व्याख्या. कार्यकारी लोकसंख्येवरूनच मर्यादीत ठेवण्या लागले, लोकसंख्येतील ० ते १४ वयोगट व ज्येष्ठ नागरिक इ. घटक वजा केल्यावर जे उरते ती कार्यकारी लोकसंख्या होय. बेकारी म्हणजे अशी स्थिती होय, की जे व्यक्ती प्रचलित मजुरीच्या दरावर काम करायला तयार असतो, परंतु त्याला काम मिळत नसते. बेरोजगारीमुळे देशातील मानव साधनसंपत्तीचा अपव्यय होतो. बेरोजगारीमुळे देशासमोरील अनेक समस्यांमध्ये वाढ होते. बेकारीमुळे देशातील सकल राष्ट्रीय उत्पन्न कमी राहते आणि समाज हा गरीब व मागासलेला राहतो. बेकारीमुळे देशाच्या अर्थव्यवस्थेच्या सुरक्षिततेला धोका निर्माण होतो.

बेकारीची संकल्पना :

(१) अनेक किंवा बेकारी - या बेकारीचा इच्छा किंवा छद्म बेकारी असेही म्हणतात. ही बेकारी म्हणजे अशी एक अवस्था की लोकांची काम करण्याची पाताळ असते आणि काम करायला तयार असतात, परंतु त्यांना काम प्राप्त होते नाही. ही स्थिती श्रमचा अतिरिक्त पुरवठा व त्या तुलनेत श्रमकांची कमी मागणी यातून निर्माण होते. ग्रामध्ये माणसांची मर्याथिती नसतानाही असेल ते कामे करावी लागतात तेह वितनामोदला किंवा कमी मोददला; त्यामुळे त्यांचे हक्काचे उच्छाटन होते असलेले दिसून येते. तसेच कमी मिळालेले पैसे मोबळ्याने त्यांच्या परिवारातील आर्थिक अडचणी पूर्ण होत नसल्याने बेकारीचे प्रमाण वाढत असल्याचे दिसून येते.

(२) ऐच्छिक बेकारी - हा बेकारीचा असतो. प्रकाश आहे की जेथे व्यक्ती काम करण्यासाठी पात्र असते पण तिची काम करण्याची इच्छा नसते. खऱ्या अर्थाने हा बेकारीची स्थिती नसून निष्क्रियतेची स्थिती आहे.

(३) न्यून किंवा अर्धबेकारी - ही एक अशी स्थिती होय, की जेथे व्यक्तीची काम

करण्याची दमता पूर्णपणे वापरली जात नाही, किंवा तिला कनिष्ठ पात्राव्यवहार काढण्याचे लागते. उदा. १. पव्त्रुतर शिष्ये व्यक्तीने पहारेकरण्याची नोकरी करणे. २.ईजिप्जअर व्यक्तीने शिपायाची नोकरी करणे.

(४) पूर्ण बेरोजगारी - व्यक्तीकडे पात्रत कोशाल्य, इच्छाशक्ती, असुनही कोणताही टिकाणी काम प्राप्त होत नाही. याला पूर्ण बेरोजगारी म्हणतात :

बेकारीचे प्रकार :

१. ग्रामीण बेकारी- ही बेकारी ग्रामुख्यत्वावर आधारित भागात दिसून येते. ही एक गंभीर स्वरूपाची समस्या आहे. यामध्ये खालीलप्रकार येतात.

अ) हंगामी बेकारी- भारतात बहुतेक शेतकरी लागवडीसाठी पावसावर अवलंबून असतात. यामुळे वर्षातून एकदाच पीक घेतले जाते. यामुळे ग्रामीण शेतमजुरांना केवळ ४ महिनेच काम प्राप्त होते व उर्वरित काळात ते बेकार राहतात. म्हणून या प्रकाराला हंगामी बेकारी म्हणतात. ही बेकारी शहरात भागात सुद्धा आढळते. उदा. पंपटन क्षेत्रातील मार्गदर्शक, लग्नसमारंभातील वादक इत्यादींमध्ये प्रचलन बेकारी (छुपी) असा. लोकसंख्येच्या अविकसित आणि विकसनशील देशांमध्ये प्रचलन बेकारी हा एक मूलभूत स्वरूपाची समस्या आहे. सध्या प्रकाशित बेकारीत ज्या टिकाणी काम करण्यासाठी कमी लोकांची गरज आहे, तिथे गरजेपेक्षा जास्त लोक काम करतात, तेव्हा अतिरिक्त श्रमिकांची सीमांत उत्पादकांमध्ये शून्य राहते. म्हणजेच अतिरिक्त लोक उत्पादनात कोणतीही भर टाकत नाही व छुपी बेकारी निर्माण होते.

उदा. नर्मदा कोयलाखान्यात उत्पादन प्रकियेसाठी केवळ २० कामगारांची गरज असताना तेथे २५ कामगारांनी काम करणे येथे अतिरिक्त ५ कामगार हे छुपे बेकारी ठरतील व ते उत्पादनात कोणतीही भर टाकत नाही. अशा अतिरिक्त कामगारांना उत्पादनाचे मूल्य विनाकारण वाढते.

क) शहरी बेकारी- ही बेकारी शहरात भागांमध्ये आढळून येते तिला शहरी बेकारी

यंत्रांना जास्त प्राधान्य देतात. त्यामुळे उत्पादन खर्चाचे मूल्यही आणि नफा वाढतो. उच्च दर्जाचे तंत्रज्ञान वापरून उत्पादन करणे यामुळे श्रमिकांना कामावरून कमी केले जाते. त्यामुळे तांत्रिक बेकारी निर्माण होते. घर्षणात्मक बेकारी (संघर्षात्मक बेकारी) या प्रकारच्या बेकारीमध्ये आर्थिक संघर्षामुळे श्रमिकांना तात्पुरत्या स्वरूपात बेकार व्हावे लागते. यंत्रांतील बिघाद किंवा मालाची टांचाई, वीज कपात इ. मुळे श्रमिकांना कामावरून कमी केले जाते. अस्थिर स्थितीत श्रमिकांना एक काम सोडल्यापासून दुसरे काम स्वीकारण्यात बेकार राहणाऱ्या लोकां, म्हणून त्याला घर्षणात्मक बेकार म्हणतात. कारण या बेकारीच्या मधल्या काळात त्यांनी परिस्थितीशी संघर्ष केलेला असतो.

ड) चक्रीय बेकारी - तेजीच्या अवस्थेनंतर येणाऱ्या मंदीच्या अवस्थेत प्रभावी मागणीची कमतरतामुळे निर्माण होणाऱ्या बेकारीची चक्रीय बेकारी म्हणतात. हा बेकारीचा प्रदीर्घ व्यापार चक्रामुळे निर्माण होतो. मंदीच्या काळात प्रभावी मागणीच्या कमतरतेमुळे अर्थिक क्रिया मंदपावतात त्यामुळे उद्योगांमालक उत्पादन कमी करतात. परिणामी कामगारांना कामावरून कमी केले जाऊन उदा. २००८ च्या मंदीमुळे माहिती व तंत्रज्ञान क्षेत्रात अशाच प्रकारची चक्रीय बेकारी निर्माण झाली होती.

ई) संरचनात्मक बेकारी- जेव्हा अर्थव्यवस्थेत संरचनात्मक व तंत्रज्ञानात्मक बदल होतात तेव्हा ही बेकारी निर्माण होते जेव्हा मागासलेल्या व परंपरागत अर्थव्यवस्थेत संरचनात्मक बदल होऊन आधुनिक व विकसित होत जाते तेव्हा मागणीमध्ये मूलभूत स्वरूपाचे बदल होतात त्यातून संरचनात्मक बेकारी निर्माण होते. बेकारी ऐतरीय किंवा कालांतराने घटणा होय.

उदा. ऑटो रिक्षामुळे शहरातील घोडगागा, कालबाह्य झाली म्हणजेच त्या संरचनात्मक बेकारी सहन करावी लागली

भारतातील बेकारीची परिस्थिती - भारत ग्रामीण व शहरी भागात मोठ्या प्रमाणात कामगारांना इच्छेविरुद्ध बेकार राहावे लागते.

निर्मितीचा प्रश्न बऱ्याच अंशी कमी झाला होता. मात्र सांप्रतकाळी तर त्याह विचारानेकडे मिश्रित निर्माण झाली आहे. बेकारीची समस्या दिवसेंदिवस वाढत आहे. जुन्या नोकरदारांना दोन-तीन, ती तीन अतिरिक्त प्रभार सांभाळताना तारेवर कसरत करावी लागत आहे. तरीही ते भरतीला ब्रेक लावलेले आहेत.

सुशिक्षित बेरोजगार मिळेल ते काम काय आहेत. फक्त पोलिस भरती सुरु आहे. त्या वकीली, डॉक्टर, अभियंता, अशा पदधर्म मिळविलेले तरुण उतरत आहेत, थोड्या थोड्या जमिन तुकडा विकून उत्पन्न शोध घेतलेले तरुण हॉटेलमध्ये कंपझर विसळण्याचे कामसुद्धा शोधत आहेत. गावातील गुरे, शेळ्या जंगलगत नेऊ चारण्याचे काम केळ लागले आहेत.

सरकारी नोकरीच्या चार-पाच जागेसाठी लाखो तरुणांचे अर्ज जमत आहेत. त्यामुळे छुपी वशिलेबाजी फोफवत आहे. त्यातल्या त्यात अजाबची शुल्कांची गरीबांना आणखी खोल डोहात ढकलणारी असते. रु.१००० १००० एवढी मोठी रक्कम जमा करणे त्यांचे बरेच दिवस खर्ची पडलेले असता कारण कोठेही त्यांना सराजे १०० रुपयांची मोलमजुरी करावी लागत आहे।

आज सन २०२४ नंतरही विज्ञानयुग गडजलिराणी सरकारचा अतिदुर्भाग जिद्दीत राहू सिंचनाच्या सोयी नाहींत, त्यामुळे शेतकरी केवळ पावसाच्या पाण्यावर अवलंबून असल्याने शेती पिकली नाही पिकली नाहीत नासली, अशी बिबब परिस्थिती नावासून आहे.

उद्योगपदे, कारखाने, प्रकल्प आदी काही नाहीत. त्यामुळे रोजी, मजुरीचीही वागणूक आहे. सामान्य जनात अनान दशेत आहे जैथील युवकवर्ग सुशिक्षित बेकार बेरोजगार आहे, तो देश विकासशील ठरेल आहे, असे कसे काय म्हणता येईल?

प्रत्येक आईवडील बालवयात मुलांचे स हट्ट पूर्ण करतात. त्यांचे योग्य पालन करून करून लहानाचे मोठे करतात. योग्य आल्यावर शाळेत नाव घालतात. त्या भरपूर पैसा ओतून चांगल्या कोनि कलासेला शिकायला पाठवतात. दहावी बारावी पर्यंत त्यांना कोणतीच आर्थिक कमी पडू देत नाहीत.

मुलांच्या सांण्यप्रामाणे आईवडील त्यांना प्रत्येक वस्तू नेटाने पुरवतात. शाळेत जाण्यासाठी त्यांना भारी किंमतीचे हागफाय कापडे घेऊन देतात. शाळ्या किंमतीचा गमनेचा घेऊन घालण्यासाठी महागड्या किंमतीचे कपडा शाळ्या लांब असेल तर मुलाला शाळेत किंवा बाईक घेऊन देतात.

पैसा किती जाईल व किती राहिल? यात पालक लावत नाहीत. फक्त आपल्या मुला आणि शासनाच्या मोठ्या पदावर विज्ञान प्रत्येक आई-वडिलांचे मूल्य असते आणि उत्तरणचे प्रत्येक मुलाचे कर्तव्य असते. पाडण्यासाठी मुलांना प्रयत्नांची पराकाष्ठा के.

मुलांच्या सगळ्या शैक्षणिक व सां कर्ण्यासाठी प्रत्येक पालक सक्षम असत असोत किंवा श्रोत. ते मुलांच्या शाळ्या गरजा पूर्ण करावया कधीच कमी पडत ना त्यांना वाटते की, दहावी व बारावी झाल्य स्वतःच्या हिंमतीने कष्ट करून शिक्षणाला शिक्षण घेत घेत काम देखील करतील आईवडील आपल्या मुलांना दहावी व बारा शिक्षणाला मोकळ्या मनावे व सदळ हात सावकाशचे कर्ज काढून म्हण किंवा दारुग म्हणा ते आपल्या मुलांच्या सर्व गरजा लागेल तेवढा पैसा लावतात.

हाही मुले आपल्या परिस्थितीची जात जमाने अग्न्यस करतात. निमित्त वाच लागतात आणि चांगल्या गुणांनी श्रध्म श्रेष्ठ आता मुले मोठे झाल्यामुळे आई-वडिला पुढील उच्च शिक्षण मुलांनी स्वतःच्या आणि स्वतःच्या पायावर उभे राहावे. क पुरवायला तर आम्ही आहोतच. अस कुटुंबातील प्रत्येक आईवडीलचा असते गरिब बरातील होतकरू मुले आपण जाणीव ठेवतात आणि स्वबळवर कष्ट पैसा लावतात. कारण त्यांना माहीत असते आर्थिक उत्पन्नाचे कोणतेच साधन नाही.

मायबापाने लहानाचे मोठे होईपर्यंत जीवन पूर्ण होईपर्यंत आपल्याला सांभा करून घ्यायला पैसा लावला, आता मुला कुठवर कष्ट करू द्यावेच? त्यांना कुठवर त्यांच्या जीवावर आपण किती दिवस जग माय बापाच्या कष्टांची जाणीव असणाऱ्या नक्कीच पडतात.

पण खेदाची बाब अशी की, वडिलांच्या कष्टांची जाणीव नसते, आई-संधर्ष कळत नसते, बरातील आर्थिक परि नसते, पण आई-वडिलांकडून पैसा घेणे पेशावर मौजमान कायची. शिक्षणाच्या बापाकडून पैसा उकळणे आणि ते पैसा घेणे हे आजकालाच्या मुलांचे वैशिष्ट्य बनले आहे एक अतिशय गरीब कुटुंबात एक बापा एक मुलगी असते. मुलांनी समजदार व तिला आई-वडिलांच्या कष्टांची जाणीव पैशाचा उडवा कधीच करत नसते, तिचे साधे असते. पैसा जपून वापरणे आणि कामात व शेती कामात मदत करणे हे त काम असते. मुलगा मांड-चंगळवादी वर असतो. त्याला आई-वडिलांच्या कष्टांची त्याला मायबापाचा जीवन संघर्ष माहि राहणीमान एकदम आलाशन असते.

मित्रांमधे राहणे, पाट्यां खाणे, दाळ रोस आणि शिक्षणाच्या नात्याखाली माय बापाक पैसा उकळणे, हे त्याचे रोजचे काम असते पण हमाली किंवा रोजगार करून त्या कु सांभाळायच्या, तेव्हा कष्टाच्या बळवर शिकवायच्या, त्यांना मागेले तेव्हा पैसा घ्याय

मायाबापाने
आपल्याला
कुठवर
पोसायचे?

बुद्धभूषण चंद्रकांत कांबळे
डा.टी.टी.अहमदपूर जि. लातूर.
7498715661

मात. नियमित
विवेक घेतात.
यला सायकल
अंदाज देखील
भरपूर शिकावे
न व्हावे असे
स्वप्न सत्यात
करतव्य पार
पाहिजे.
क गरजा पूर्ण
पालक गरीब
व शारीरिक
अपुली मुले
सा लावतील.
म्हणून प्रत्येक
पुढीत त्यांच्या
मेसा लावतात.
ते म्हणजे ठेवून
करण्यासाठी
ठेवून अहोरात्र
लेखन करू
उत्तीर्ण होतात.
वा वाटते की,
तीवर शिकावे
भरतील पैसा
मानस गरीब
परिस्थितीची
न शिक्षणाला
अपल्याकडे
गजेचे शालेय
मे, मोलमजुरी
पाला आणून
सा मागायचा?
ये? असे प्रश्न
तकरू मुलाला
मुलांना अई-
विलांचा जीवन
वृत्तीची जाणीव
आणून त्या
वाखाली माय
नानार उधळणे
एक मुलगा व
णकर असते.
ते. म्हणून ती
गीमान एकदम
वयापाला घर
मुलीचे दर्शन
ना शिकीना
भागीव असते.
नसतो. त्याचे
मटका लावणे
निघेल तेवढा
मुलाचा बाप
चा घर प्रचंड
लाना शिक्षण
म्हणजे मुलांचे

म्हणतो की, पोरा माझ्याकडे
हजार रुपयेच माझ्याकडे
किराया देण्यासाठी ठेवले
किरायादार रोज घरी
नसलेल्याचे मी त्याला देऊन
असलेल्या हजार रुपयातील
तू कोणाकडून तरी माणून घे
मुलाचा चारशे रुपये घ्यायला
तो बापाला घ्यायला घालतो
असे म्हणतो. तुम्हाला पैसे वे
पैदा का केले? दहा लोकां
बापाला धवके देत बोलतो अ
हजार रुपये काढतो वेतो...
बापाकडे किराया मागायला
तेव्हा बापाला का बोलोवे
ठेवलेले पैसे मुलांना हिसकाव
म्हणून बाप त्या किरायादार
काहीच ऐकून घ्यायला त्या
आत्ता मला द्या नाहीतर
सांगतो...बापाला खूप टेश
आणि किरायादाराने बोलले
करतात. तो एका झाडाखाल
त्याला आणून मुलाचा जम
आणून मुलाला जम देऊन
देण्याचा मोबदला मुलांना
त्या किरायादाराची वाचत ते
खूप दिवसांपासून आपला
वडील पैसे नसल्यामुळे वि
होते. पण मुलाची मात्र वाचत
जन्मदत्ता बापाला असे अ
धन धवके देणे हे खरंच
आहे. बापाने जन्म दिला म्ह
पोसायचे का? हे कोणत्या
संताने, महापुरुषा व तत्त्व
मुलाकडून काढतात होईपर्यंत
दहावीपर्यंत शिक्षणाला पैसा
कारण दहावीपर्यंत मुला
पुढील उच्च शिक्षण स्वतः
कर्तव्य असते. कारण तेव
कोणही मेहनतीचे काम क
लक्षात घ्यायला हवे.
पण मुलाचा लग्ननात्या
करण्यास सक्षम झाला, त्या
त्याला चांगल्या वडीलंची
मुलाला बापांचे सांभाळणे
सांगायचा मुद्दा म्हणजे मु
जातात, तत्पस अईविलांचा
मुलांनी अई-विलांचा सां
परम कर्तव्य असतो पण हल्
आहे. मुलांचे लग्न झाले तरी
दिसत आहेत. आज तो तुम्
पुढीलवर कुठवर पोसायचे?
पुढीवर असे कितीतरी म
स्वतः काढ करून शिक्षण घे
आपले लग्न सुवर्ण अक्षरांनी
काढ करून शिक्षण घेणारे
सांभाळणारे कितीतरी लोक
दिसून येते.

आपल्याला बिरेदव डोने य
थेल. हा बिरेदव डोने अ
होता. तो दिक्समर भेंड्या रा
तो बिरेदव डोने आयणीस
प्रेरणा घेऊन आणून देखील

हड्ड पुरवण्यात
एक दिवशी
काम करत ह
ज्यारीचे पोते
असताना त्या
आला आणून
तगदा लावले
आज
मला
त्यासाठी
तुम्ही
आपल्या

प्राथमिक कमी पडायचा नाही. बाप एका कंपनीत हमालोचे होते. तो एका ट्रॅक्टरमधील इतरवायचे काम करत त्याचा मुलगा त्याच्याकडे ने बापाकडे पैसे मागण्याचा झाला. बाप वाढविस आहे, आणि मित्रांना पार्टी द्यायची आहे, त्याला काही पैसे हवे आहेत, द्या, तो मुलगा अशी मागणी त्याच्याकडे घालतो. तेव्हा बाप नाही जास्त पैसे नाहीत, फक्त न, आणि ते पैसे मी घराचा न. न पैसे मागत आहे. पैसे न टाळत आहे. माझ्याकडे न रुपये तुला देतो. बाकीचे पैसे वडील म्हणतात पण तो नसतो.

म्ही माझ्यासाठी काय केले, येत नसतील तर तुम्ही मला ये बापाच्या कॉलरला धरून बापाच्या खिशात असलेले ही वेळतात तो किरायादार आणि त्याला पैसे मागतो, कळत नाही, किरायासाठी घेऊन गेला हो मालक! ना सांगतो. किरायादार मात्र नसतो. माझे पैसे आताच्या खाली करा असे वजावून ते मुलाने केलेला अपमानाबद्दल त्याचा मनावर आघात सून हसावडा रडतो. आणि दिल्ल्याचा पश्चाताप वाटतो.

गुन्हा केला ? मुलाला जन्म द्यायचा का ? चुकी नसते, तो किरायादार नत किराया मागत होता पण त्या देण्यास टाळाटाळ करत प मोठी चूक असते. मुलाने नासपद बोलून व कॉलरला नासकीला अशोभनीय कृत्य मरेपर्यंत बापाचेच मुलाला नत लिहिले आहे ? कोणत्या ने सांगितले आहे का ?

मुलाचा संपाळन करणे, त्याला पणे हे बापाचे कर्तव्य असते. नसकाम झालेले नसतात. पण जीवावर शिकणे हे मुलाचे मुले सक्षम होतात आणि नकतात. हे सगळ्या मुलांनी

चा झाला, कोणतेही काम दुनियादारी कळू लागली, गीव होऊ लागली, तरीही नसते का ? नसजसे लहानाचे मेठे होत रीराने थकत जातात. तेव्हा न करणे, हे प्रत्येक मुलाचे होसकडे उलटच होऊन बसले आईवडील त्यांना जगवताना सांग मित्रांनी मायबापाने

माणसे होऊन गेली त्यांनी आणि जगाच्या इतिहासात हिण्यास भाग पाडले. स्वतः आपल्या आई वडिलांचा जगतात यशस्वी झाल्याचे

हदपाह मुलाचे उदाहरण देता य गरीब कुटुंबातील मुलगा न नव्यास करायचा.. आज धेक्करी झाला आहे...त्याची वाटचाल करावी.

गुरुपौर्णिमेचे महत्त्व

गुरुपौर्णिमा हा उत्तम आपाढ पौर्णिमा या दिवशी साजरा केला जातो. नावर्षी गुरुपौर्णिमा १० जुलैला आहे. इश्वराचे समुण रूप म्हणजे गुरु. आणि गुरूचे निर्गुण रूप म्हणजे ईश्वर. गुरु वाचा अर्थ, गुरु म्हणजे अंधकार आणि रू म्हणजे अंतःकाराला दूर करणारा, प्रकाशाकडे घेऊन जाणारा. गुरु नेहमी देवतुल्य मानले जातात. गुरु म्हणजे शिष्याला किंवा भक्ताला मायेच्या मोहजालातून अलगदपणे वाहेर काढून त्याच्याकडून, त्याच्या प्रकृतीनुसार साधना करून घेणारी. गुरु म्हणजे निरपेक्ष प्रेम, भरभरून दोन्ही हाताने शिष्यांना विद्या देणारी. आपाढ पौर्णिमेला गुरुपौर्णिमा असेही म्हणतात. महर्षी व्यास यांना सर्वश्रेष्ठ गुरु मानले जातात. आपाढ पौर्णिमेला व्यासांच्या शिष्यांनी पहिल्यांदा गुरु पूजन केले म्हणून त्याला गुरुपौर्णिमा म्हणतात. आपाढलात असो किंवा कुटल्याही शैक्षणिक क्षेत्रात

असो गुरुशिष्याय तरपौषाय नाही. आपल्या अनुगृह्यत योग्य वेळी, योग्य गुरु आले तरच आपले जीवन योग्य मार्गाने जाऊन घ्येय प्राप्ती निश्चित होते. मात्र त्यावरील आपली पात्रता ही तेवढीच असली पात्रता. जन्मदोते आई वडील पंख देतात. पण त्या पंखांना भारी मारण्याच बळ मात्र गुरूच देतात.

शिष्याची गुरूवरील श्रद्धा, निष्ठा, भक्ती, शरणागत भाव, आत्मापालन हे जेवढे जास्त असेल तेवढी त्याची प्राप्ती जलद होते. आपल्याला असणारी संसारिक आसक्ती ही केवळ साधनेचेच कमी होते. आपले बंडारिपु हे फक्त गुरूंच्या मार्गदर्शनाचे अपाण कमी करू शकतो. अशा गुरुशिष्यी कृतज्ञता म्हणून या दिवशी शिष्या, गुरूंची 'पाद पुजा' करतात आणि त्यांना मनोभावे गुरुदक्षिणा अर्पण करतात.

■ सौ. माधवी पक्ती नागपूर.

देशातील लोकांना अजूनही शिक्षणाचा अर्थ, गंभीर आणि उद्देश कळाला नाही. आजही कोणाला विचारले शिक्षण म्हणजे काय तर तो त्याची विषयविवरणी, एम ए, एम एम एसी असेच सांगेल आणि सुशिक्षित म्हणजे कोणतं तर वरील सांगितल्या प्रमाणे शिक्षण घेणारा व्यक्ती म्हणजे सुशिक्षित असेच उत्तर येणार.

हा लेख लिहण्यामागचा उद्देश हा आहे की एक शिक्षकाने स्वतःच्या मुलीला कमी गुण मिळाले म्हणून मारले आणि त्यात तिचा मृत्यू झाला. संस्तर घटना ही मनाला चटका देणारी आहेच. घटना घडल्यावर अनेक लोक स्वतःचे मत मांडून घडलेल्या घटनेचा निषेध करून पालकांना कसे रहावे याचे सल्ले देत आहेत.

शिक्षक पित्याने मुलीची हत्या केल्याने जास्तच प्रकरण तापले आहे. शिक्षकाने जे केले ते चुकिले आहेच परंतु बाकीचे स्वतःला सुशिक्षित समजणारे लोक बरोबर आहेत का हा प्रश्न ऐणेव्हा आहे. शिक्षण म्हणजे काय, शिक्षणाचा उद्देश काय हे अजूनही आपल्याला समजले नाही. आपण थोडक्यात बघिले तर ते देशात पहिली मुलींची शाळा महात्म ज्योतिबा फुले व सावित्रीबाई फुले यांनी सुरू केल्या. महिलांच्या जिवनात क्रांती केली मानसिक, बौद्धिक व शारीरिक गुलामगिरी, अंधविश्वास व विषमतेच्या बेड्या तोडून विज्ञानवादाच्या मार्गाने जाऊन स्वतः मध्ये वैचारिक परिवर्तन होण्याच्या उद्देशाने सुरु केल्या शिक्षणाला कुटील व बुद्धीहीन लोकांनी विरोध केला. तरीही अंगवस्त्र शेंगमाती घेऊन शिक्षणाची काम सोडली नाही. म्हणून चौथ्या वार्षीतील मुक्ता प्रश्न विचारले आम्हाला धर्म कोणता?

आज महिलांच्या कपाटात साड्या आणि साड्याचा परपरचून या वास शेंग्यासाठी सावित्रीमाई यांनी शेंग, माती आणि खरकट यांनी अंगवर सहन केले म्हणजे काय असेल शिक्षण? छप्पती शाहु महाराजांनी स्वतःच्या राज्यात बोर्डींग सुरू करून एक एक आण्यासाठी संघर्ष करावा लागणाऱ्या काळात मुलांना शाळेचा पाठयले नाही तर पालकांना एक रुपया देऊन आकारणारे शाहु महाराज शिक्षणाला एवढे महत्त्व का देत होते?

शिक्षण हे वाघिणीचे दुध आहे आणि जो प्रशान करेल तो गुरुगुरुच्या शिवाय राहणार नाही असे डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकरांनी का म्हणले असेल? गांगोबाबा म्हणतात गांगोबाबांनी हातावर घेऊन खा पुण मुलांना शाळेचा पाठयले असे समाजाला वारंवार का सांगत असतील? त्यांना शिक्षणाच्या माध्यमातून का साध्य करावे असेल?

सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे शिक्षणाची द्वार खुले करून आपल्याला शिक्षित करण्यासाठी फुले शाहु आंबेडकर यांनी

शिक्षण म्हणजे

अपले आयुष्य खर्ची घातले त्या महामानवाचे फोटो शिक्षीत होण्याच्या घरात आहेत का? जर हे महापुरुषांचे फोटो घरात लाऊ शकत नाहीत तर यांना शिक्षण कसे म्हणावे? हो? अन्याया विरोधात गुगुरुरत नाहा शिक्षण आहे का?

आज डोक्यात मेंदू नसलेल्या लोकांनी शिक्षण म्हणजे फक्त नोकरी मिळवून पैसे कमवण्याचे माध्यम समजले आहे, परंतु शिक्षण म्हणजे केवळ आर्थिक विकास मुलीच नाही. शिक्षण म्हणजे बौद्धिक व वैचारिक परिवर्तन म्हणजे शिक्षण म्हणजे जास्त मार्क्स घेऊन परिक्षा पास होणे मुलीच नाही. शिक्षण म्हणजे फक्त पैसा मिळण्यासाठी नोकरीच्या यागे धावने मुलीच नाही.

शिक्षण माणसाला वैचारिक परिपक्व आणि मानसिक समृद्ध कलम मानसामध्ये नैतिकता व प्रामाणिकपणा भरते. शिक्षण माणसाला मानसिक जुगुनीतुन मुक्त करते, शिक्षण माणसाला समता व सामाजिक न्याय शिकवते.

शिक्षण माणसाला सर्वांसोबत माणसासारखी वागणूक घ्यायला शिकवते, शिक्षण माणसाला स्वतःच्या सामाजिक विकास व आपल्या सोबत समजाच्या सामाजिक विकास कार्याला शिकवते. वरिल बाबी ज्याच्या आणि आहेत तो सुशिक्षित आणि त्याने जे आमत्साला केली ते शिक्षण होय.

आज आपण शाळा महाविद्यालयात जाऊन वाचलेल्या पुस्तकाला शिक्षण समजतो. आणि शाळा महाविद्यालयात जे पुस्तके वाचली जातात ती बहुतांशी फक्त मार्क्स मिळावे यासाठीच असतात. त्याचे गांभीर्य, आशय व कारण लोकांना कळतच नाही. एक दोन उदाहरणाद्वारे समजून घेते तर लक्षात येईल.

पहिले उदाहरण विज्ञानाचे घेऊ कोणत्याही घडणाय्या घटनेला काही ना काही आधार नक्कीच असतो. कोणतीही गोष्ट विना आधार घडत नाही. प्रत्येक घडणाय्या गोष्टीमागे कारण असते. आपण आग पेटवली तर ऑक्सिजन मिळतो म्हणून आग जळते, जळणाऱ्यासाठी ऑक्सिजन आवश्यक आहे. हे उदाहरण जगात घडणाऱ्या प्रत्येक गोष्टीला लागू होते, वेगवेगळे सरासरी एक आले त

विनोद पंजारा. आरेगमन ९१३०९

काय रे भाऊ?

नरसीचर काहीतरी तयार होतें.

शोधकत्वात प्रत्येक गोष्टीच्या निर्मिती मग कोणच्या ना ठेगोण्या आधार आहे हे माहित असताना, विज्ञान शिक्षणाले असताना आजही लोक चमत्कार, पाखंड यावर जर विश्वास ठेवत असतील तर त्याला शिक्षण म्हणावयचे का ?

दुसरे एक उदाहरण घेऊया राज्य घटनेचे. राज्यशास्त्र किंवा स्पर्धा परिक्षेची तयारी करताना राज्यघटना प्रत्येक जण वाचतो. मार्क्स मिळविण्यासाठी त्याचा वापर करतात. राज्य घटनेने मुलभूत अधिकार बहाल करतो. राज्यघटनेने देश चालतो, राज्य घटने मुळे आपण अन्याय अत्याचारा विरोधात आवाज उठवतो, राज्य घटनेने प्रत्येकाला समान हक्क, स्थान व संधी उपलब्ध करून दिली वगैरे वगैरे सगळं काही वाचतो.

स्पर्धा परिक्षा पास होऊन समाजाची सत्ता क्रायची अशी बोलणारे लोक घरात राज्य घटना आणून देतानाकारांचा फोटो लावात नसतील तर त्यांना शिक्षीत म्हणावयचे का ? शिक्षण हे स्वतः सह समाजाचा उद्धार करणारे माध्यम आहे, आपण आज जख धितले तर शिक्षणातून तलाठी, पोलीस, ग्रामसेवक, हसिली कार्यालयातील कर्मचारी, व इतरही कार्यालयातील कर्मचारी यांचा विचार केला तर हे महाविद्यालयीत पुस्तक वाचुन नोकरीवर लागलेली लोक आहेत. जे नोकरी वर पोहोचले ते स्वतःला जरा जास्तच बुद्धिमान समजतात. अर्थात समळेच असे असतात असे नाही पण बहुतांश लोक असे असतात.

गरीबीत शिकुन मी नोकरी ला लागलो म्हणणारे लोक मग तलाठी असले तर शेतकऱ्यांकडून कसे आणि ठेगोणकोणच्या कामाचे किती पैसे घेतो हे शेतकऱ्यांना माहिती नाही. माहितीच नाही तलाट्या कडून काम करून घ्यावयचे म्हणजे पैसे घ्यावेच लागतात असा अलिखित पण सर्वमान्य नियमच आहे.

ग्रामसेवक असले तर घरकूल मिळण्यासाठी बेघर गरिब लोकांकडून किती पैसे घेतात आणि ज्यांनी नसे दिले नाही त्यांचे घरकूल कसे डगडलेले जाते आणि ज्यांनी नसे दिले,

प्रामाण्यसेवक यांच्या जवळच्या आहे त्या व्यक्तीला पक्के घर बनवता पुन्हा घरकुल मिळजे हे संपत्ती माहिती आहे. शैक्षणिक असतील तर दारू, मटका, महाती वाहने, यांच्या मूल्य स्वतःच्या खिशाला दररोज किती पैसे भरत असतील याची मणीत आहे का ?

मखादे भांडज झाले, घोरी झाली किंवा इतर गुन्हेगारीचीही तडजोड करायला किती खर्च येतो लोकांना हेही आहे. तहशिल मध्ये राशना कार्ड असेल, कोतवाल कल असेल, एवढेच काय निराधार, विधवा, विकलांग कांच्या योजना असो या ठिकाणी सुब्बा निराधार, विधवा, विकलांग यांकरिताही ही पैशाची मणीत केली जाते

देवळात प्रत्येक कार्यालयात गोरगरिबांचे कामे वित्तपैसे नसतील आणि सरकारी पागार घेऊनही गोरगरीब कांकडून ज्यांच्या खायची सोय नाही, राहायची सोय नाही त्या लोकांकडून पैसे घेऊन स्वतः ही घर भरणे त्या मान लोकांना सुशिक्षित म्हणायचे का ? सर्वच सरकारी पागार भ्रष्ट आहेत असे मुळीच नाही पण आजपर्यंत केवळ उदाहरण समोर आलेले आहेत तलाठी, पोलीस, सरसेवक व इतरही कार्यालयातील कर्मचाऱ्यांकडे सोयी ये सापडले. जे पकडले गेले ते फक्त उदाहरण आहेत. ते कितीतरी कर्मचारी दररोज बाहेर गोरगरिबांचे खिसे घेऊन वरत आहेत त्यांना शिक्षित म्हणायचे का ?

गरीब कर्मचारी लोकांकडे करोडो रुपये सापडू शकतात अधिकारी वर्गाकडे किती चे घबाड असेल ? आणि अधिष्ठित खात्याच्या मंत्र्यांकडे किती पैसे प्रामाणिक व ईश्वरीभक्त असेल याआधी खासा विचार न केलेला बरा. पण त्या लोकांना शिक्षित म्हणायचे का ? शाळेतील पुस्तके वाचणारे अनेक लोक अनेक युक्त्या प्रकरणात गुन्हेगारी तर समोर आहेत त्यांना शिक्षित म्हणायचे का ?

बलात्कार, अपहरण हे शिक्षलेल्या लोकांमध्ये जास्त न येते त्यांना शिक्षित म्हणायचे का ? शिक्षक, डॉक्टर, नोस, शासकीय, खाजगी कार्यालयात महिला सुरक्षित ये मग त्यांना सुशिक्षित म्हणायचे का ? नाही रे भाऊ ते आपण नाही.

वतःच्या ताटातील खास गरजूंना देणे, गोरगरिबांना मदत करणे, रियाच्या सन्मान करणे, देश व देशाचे प्रतिकांचा मान करणे, मेहनतीने पैसे कमावून गरजूंना मोठय्याने मदत करणे, आणि सर्वात महत्वाचे नोकरी कोणतीही नसे, पैसा कोणत्याही मार्गाने कमवावी पण ते करतात नव्हती व नैतिकता हावली जाणाना नाही म्हणजे शिक्षण मारू...

■ ■ ■

मुंबई, दि. १ प्रतिनिधी

भारतीय शेअर बाजारात १ जुलै रोजी अत्यंत अस्थिर व्यवहार झाले. व्यवहाराच्या शेवटी sensex आणि nifty दोन्ही किरकोळ वाढीसह ८३,६९७.२९ वर बंद झाला, तर निफ्टी २४.७५ अंकांनी वाढून २५,५४९.८० च्या पातळीवर पोहोचला. बाजारातील तज्ज्ञांनी सांगितले की, आजच्या शेअर बाजारातील हालचालीमुळे भारत-अमेरिका व्यापार कराराच्या चर्चेचा परिणाम दिसून आला. चर्चा महत्त्वाच्या टप्प्यावर आहे आणि जर करार झाला नाही तर भारताला

सेन्सेक्स 91 अंकांनी वधारला गुंतवणूकदारांना 10000 कोटींचा नफा

२६% पर्यंतच्या आयात शुल्काला सामोरे जावे लागू शकते. या अनिश्चिततेचा गुंतवणूकदारांच्या भावनांवर परिणाम झाला.

क्षेत्रीय ट्रेड देखील मिश्र राहिले. पीएसयू बँकिंग शेअर्स ०.७% वाढले. याशिवाय, पायाभूत सुविधा आणि धातू क्षेत्रांनीही चांगली दिसून आला. दुसरीकडे, सलग ७ दिवसांच्या वाढीनंतर आज बीएसई मिडकॅप आणि स्मॉलकॅप निर्देशांक किंचित घसरणीसह बंद झाले. आज १ जुलै रोजी बीएसईवर सूचीबद्ध कंपन्यांचे एकूण बाजार

सेन्सेक्स 83,697

निफ्टी 25,541

भांडवल ४६१.२६ लाख कोटी रुपयांवर पोहोचले, जे मागील दिवशी म्हणजेच सोमवार, ३० जून रोजी ४६१.१६ लाख कोटी रुपये होते. सूचीबद्ध कंपन्यांचे बाजार भांडवल आज सुमारे १०,००० कोटी रुपयांनी वाढले आहे. सेन्सेक्समधील ३० पैकी १३ शेअर्स वाढीसह बंद झाले. यामध्ये भारत इलेक्ट्रॉनिक्सच्या शेअर्समध्ये सर्वाधिक २.५१ टक्के वाढ झाली. यानंतर, रिलायन्स इंडस्ट्रीज (RIL), एशियन पेंट, अल्ट्राटेक सिमेंट आणि कोटक महिंद्रा बँकेचे शेअर्स ०.९३ टक्के १.८४ टक्क्यांनी वाढून बंद झाले. सेन्सेक्समधील उर्वरित १७ शेअर्स घसरून बंद झाले. यामध्ये अँक्सिस बँकेचे शेअर्स सर्वाधिक २.१३ टक्क्यांनी घसरले. दुसरीकडे, ट्रेड, इस्टरल, टेक महिंद्रा आणि आयसीआयसीआय बँकेच्या शेअर्समध्ये ०.९५ टक्के ते १.२५ टक्के घसरण झाली.

हिमाचलमध्ये ढगफुटी सदृश्य पावसामुळे हाहाकार

शिमला, दि. १ वृत्तसंस्था

हिमाचल प्रदेशमध्ये ढगफुटी सदृश्य पडलेल्या पावसामुळे महाराष्ट्रातील पर्यटक अडकल्याची प्राथमिक माहिती समोर आली आहे. यामधील काही पर्यटक सातारा जिल्ह्यातील असल्याची ही शक्यता वर्तवली जात आहे. हिमाचल प्रदेशमध्ये सध्या ढगफुटी सदृश्य पाऊस पडला असल्यामुळे पर्यटनासाठी फिरण्यास गेलेले महाराष्ट्रातील काही पर्यटक या पूर परिस्थितीमध्ये अडकले असल्याची माहिती समोर येत असून यामध्ये काही पर्यटक सातारा जिल्ह्यातील असल्याची माहिती मिळत आहे. मात्र, याबाबत अजूनही प्रशासनाकडून कोणताही या घटयेला दुजोरा दिला नसून यामधून कोणतीही पर्यटकांची अद्याप आकडेवारी

जाहीर करण्यात आलेली नाही. दरम्यान, सोमवारी हिमाचल प्रदेशात मुसळधार पावसामुळे काही इमारती कोसळल्या असून अनेक भागात भूस्खलन झाले आणि रस्ते बंद झालेत. अशातच, पावसाळ्यापासून आतापर्यंत राज्यात ३९ जणांचा मृत्यू झाला आहे. गेल्या २४ तासांत ३ जणांना आपला जीव गमवावा लागला आहे. सोमवारी सकाळी हिमाचलच्या मंडी-कुल्लू राष्ट्रीय महामार्गावरील थलोतच्या भुभू

जोत बोगद्याजवळ भूस्खलन झाले. यामुळे रस्ते वाहतुकीवर परिणाम झाला आहे. अनेक वाहने बोगद्यातही अडकली आहेत. सतर्कतेमुळे आज हिमाचलच्या ४ जिल्ह्यांमध्ये शाळा बंद आहेत. दुसरीकडे, बिहारमधील भोजपूर, बनसर आणि नालंदा येथे वीज कोसळून ५ जणांचा मृत्यू झाला. त्याच वेळी रविवारी गया येथील इमामगंज येथील लागुरही धबधब्यात

अचानक पाणी वाढले. जोरदार प्रवाहात ६ मुली वाहून गेल्या. स्थानिक लोकांनी सर्वांना सुरक्षित बाहेर काढले. हवामान विभागाने दिलेल्या माहितीनुसार, आज ३१ राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये पाऊस पडेल. उत्तराखंड आणि झारखंडमध्ये रेड अलर्ट जारी करण्यात आला आहे. मध्य प्रदेश-राजस्थानसह १२ राज्यांमध्ये मुसळधार पावसाचा ऑरेंज अलर्ट आहे तर १७ राज्यांमध्ये ऑरेंज अलर्ट आहे.

संजय पतारांना उद्धव ठाकरेचा फोन, मातोश्रीवर भेटायला येण्याचा आदेश

कोल्हापूर, दि. १ प्रतिनिधी

शिवसेना ठाकरे गट आणि महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना एकत्र येण्याच्या चर्चा महाराष्ट्रभर सुरू असताना कोल्हापुरात मात्र बंडाची चिन्ह दिसत होती. ठाकरेंच्या शिवसेनेचे संजय पवार यांनी वरिष्ठांच्या निर्णयावर नाराजी व्यक्त करत उपनेतेदाचा राजीनामा दिला होता. त्यानंतर त्यांना शिंदे गटाकडून खुली ऑफरही देण्यात आली होती. मात्र उद्धव ठाकरे यांनी फोनवरून चर्चा केल्यानंतर संजय पवार यांची नाराजी दूर झाली. बुधवारी संजय पवार हे मातोश्रीवर उद्धव ठाकरेंच्या भेटीला येणार आहेत.

कोल्हापूरच्या जिल्हाध्यक्षपदी रविकिरण इंगवले यांची नियुक्ती झाल्यानंतर संजय पवार नाराज झाले होते. ही नियुक्ती करताना पक्षाच्या उपनेत्याही विचारलं जात नाही असे सांगत त्यांनी आपल्या पदाचा राजीनामा दिला. त्यानंतर एक शिवसैनिक म्हणून उद्धव ठाकरेंसोबत राहणार

असल्याचं त्यांनी स्पष्ट केलं होतं.

नाराज संजय पवार हे उद्धव ठाकरेंना सोडून एकनाथ शिंदे यांच्या शिवसेनेत जाणार असल्याच्या चर्चा सुरू झाल्या होत्या. शिंदेचे मंत्री उदय सामंत यांनी त्यांना जाहीर ऑफरही दिली होती. मात्र ठाकरे गटाकडून गतीमान हालचाली झाल्या. सुनील प्रभू यांनी संजय पवार यांच्याशी चर्चा केली. नंतर उद्धव ठाकरे आणि संजय पवार यांच्यातही चर्चा झाली. त्यानंतर संजय पवार यांची नाराजी दूर झाली.

संजय पवार हे बुधवारी दुपारी १२.३० वाजता उद्धव ठाकरेंची मातोश्रीवर भेट घेणार आहेत. जिल्ह्याच्या राजकारणावर आणि स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीवरही यावेळी चर्चा होण्याची शक्यता आहे. शिवसेनेने नुकतीच कोल्हापूर जिल्हाध्यक्षपदी रविकिरण इंगवले यांची नियुक्ती केली आणि शिवसेनेमध्ये असलेला अंतर्गत संघर्ष

चव्हाट्यावर आला. यातूनच उपनेते संजय पवार यांनी पदाचा राजीनामा देऊन केवळ ठाकरेंचा शिवसैनिक राहणं पसंत केलं. संजय पवार आपली नाराजी व्यक्त करताना म्हणाले की, १९९० पासून मी शिवसैनिक मी काम करून आलो आहे. यामुळे मातोश्रीवरून जे आदेश येतील त्याचे ततोतंत पालन केलं. पण गेली १० वर्षे बघितलं तर काही वेगळं घडत गेलं. जिल्हाध्यक्षपदाची निवड करताना विश्वासाहंता आणि पारदर्शकता तपासायला हवी. विधानसभा निवडणुकीत षडयंत्र करण्यात आलं. मधुरीमाराजे यांनी अचानक का माघार घेतली?

जिल्हाध्यक्षपदासाठी इच्छुक अनेक होते, पण नियुक्ती करताना उपनेत्याला देखील माहिती नसेल तर काय करायचं? असा प्रश्न संजय पवार यांनी विचारला. त्यामुळे आपण शिवसेना उपनेतेपदाचा मी राजीनामा देत आहे, एक शिवसैनिक म्हणून मी उद्धव ठाकरे यांच्या बरोबर राहणार आहे असे त्यांनी स्पष्ट केलं.

सुन्दर हस्ताक्षर कलाकार पांडुरंग

"सुंदर हस्ताक्षर, चांगल्या व्यक्तिमत्त्वाचा दागिना आहे" असे म्हटले जाते, आणि हिंगोली जिल्ह्यातील गुगुळपिंपरी येथील पांडुरंग चोपडे यांचे जीवन हे याचं प्रमाण आहे. पंधरा वर्षांपासून शालेय विद्यार्थ्यांना हस्ताक्षराची कला शिकवणारे पांडुरंग चोपडे यांचं कार्य नक्कीच प्रेरणादायक आहे. त्यांनी आतापर्यंत सहा लाख विद्यार्थ्यांना मोफत हस्ताक्षराचे धडे दिले आहेत. पांडुरंग चोपडे यांच्या कार्यशाळेचा उद्देश विद्यार्थ्यांच्या हस्ताक्षरातील वळणाचा आणि सुधारण्याचा आहे. त्यांना विश्वास आहे की, शालेय जीवनातच सुंदर हस्ताक्षर शिकल्यास विद्यार्थ्यांचे व्यक्तिमत्त्व अधिक प्रगल्भ आणि सुंदर होऊ शकते. यासाठी त्यांनी वसमतत्या दोन इंग्रजी शाळांमध्ये सुंदर हस्ताक्षर कार्यशाळा घेतल्या. तहसीलदार शारदा ढळवी यांच्या उपस्थितीत या कार्यशाळेचा समारोप करण्यात आला.

मुलखावेगळी माणसं

विद्यार्थ्यांच्या भविष्यासाठी खूप महत्त्वाचे आहे, कारण एक चांगलं हस्ताक्षर विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाला एक सकारात्मक ओळख देतं. कार्यशाळांमध्ये विद्यार्थ्यांना अक्षर सुंदर व वळणदार कसे करावे, याबद्दल मार्गदर्शन केलं जातं. यामुळे विद्यार्थ्यांचे व्यक्तिमत्त्व आणि कार्यक्षमता सुधरते. विद्यार्थ्यांचे सुधारणारे हस्ताक्षर पाहून त्यांच्या

लोकमानस

पालकांनाही आनंद झाला आहे, आणि त्यामुळे शाळेतील वातावरण सुधारण्यास मदत होते. लालबहादूर शास्त्री व लिटल किंग शाळेमध्ये पांडुरंग चोपडे यांनी दहा दिवसांपासून स्वच्छ व सुंदर हस्ताक्षर कार्यशाळा घेतली आहे. यात विद्यार्थ्यांच्या आधीच्या हस्ताक्षरातील चांगला बदल झाला आहे. पालक देखील आपल्या मुलांचे सुधारलेले हस्ताक्षर पाहून खुश आहेत. तहसीलदार शारदा ढळवी यांनी या कार्यशाळेचे महत्त्व ओळखून, ग्रामिण भागातील जिल्हा परिषद शाळांमध्ये देखील अशा कार्यशाळांचा आयोजन करण्याची

इच्छा व्यक्त केली आहे. "माझ्या तालुक्याच्या शाळांमध्ये हस्ताक्षर स्वच्छ आणि सुंदर व्हावे," असे त्या म्हणाल्या.

पांडुरंग चोपडे यांचा ध्येय एकच आहे, आणि ते म्हणजे हिंगोली जिल्ह्यातील प्रत्येक विद्यार्थ्यांचे हस्ताक्षर सुंदर आणि मोठ्यासारखे बनविणे. हस्ताक्षर चांगले असणे, व्यक्तिमत्त्वासाठी महत्त्वाचे आहे. ज्याचं हस्ताक्षर चांगले असते, त्याचे व्यक्तिमत्त्व देखील चांगले असते. यामुळे त्यांचा प्रत्यक्ष केवळ विद्यार्थ्यांचे व्यक्तिमत्त्व सुधारण्याचा नाही, तर त्यांची शालेय कामगिरी देखील सुधारण्याचा आहे. चोपडे यांना विश्वास आहे की, जिल्हाधिकारी यांची परवानगी मिळाल्यास जिल्ह्यातील सर्व शाळांमध्ये सुंदर हस्ताक्षर कार्यशाळा घेता येईल. त्यांचे शिक्षण आणि काम हा त्यांचा छंद आहे आणि ते त्याला पूर्णतः समर्पित आहेत.

राज आणि उद्धव ठाकरे बंधूंनी युती करायी का ?

1) मनीषा मिरजकर (मनसैनिक)

होय. मनसे प्रमुख राज साहेब ठाकरे आणि शिवसेना पक्षाचे सर्वेसर्वा उद्धव साहेब ठाकरे यांनी परिस्थिती नुरूप एकत्र येणं ही तमाग मराठी देणांची इच्छा आहे. या दोन्ही बंधूंच्या आपसातील वितुष्टमुळे मागील अनेक वर्षे भाजप सारख्या संघीसाधू पक्षाने आपला फायदा करून घेतलेला आहे. मात्र यामुळे महाराष्ट्रातील अस्सल मराठी माणूस मात्र हतबल झालेला आहे. तो विभागला गेल्यानेच मराठी मतांमध्ये फूट पडली आणि चुकीचे लोक आज सत्ताधारी म्हणून मिरवीत आहेत. म्हणूनच मराठी माणसाच्या भल्यासाठी या दोन्ही बंधूंचा कायम युती ढळवी हीच मनीषा आहे.

माझं मत

2) संतोष साठे (शिवसैनिक)

दोघांचे भांडण तिसऱ्याच लाभ ही मराठीतील म्हण अगदी सुपरिचित आहे. ठाकरे बंधूंचे देखील मागील काही वर्षांपासून असेच झाले आहे. ज्याचा फायदा इतर विशेषत भाजप सारख्या उपर्या पक्षाने घेतला आहे. यामुळे. मराठी माणसाची मात्र गांवी झालेली आहे. जर ठाकरे बंधू निवडणुकांच्या निमित्ताने का होईना एकत्र आले तर नक्कीच पुन्हा एका शिवसेनेची सत्ता प्रस्थापित होईल आणि मराठी माणसाचा आवाज अबाधित राहील यात शंकाच नाही.

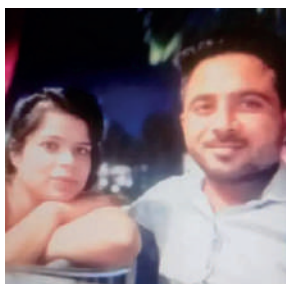
संकलन -संयोजन
सुबोध रणशेखरे
संपर्क :- ९८३३१४६३५६
ईमेल -subodh.ranshevre@rediffmail.com

लिह-इन पार्टनरने प्रेयसीची केली हत्या

भोपाळ, दि. १ वृत्तसंस्था

लिह-इन रिलेशनशिपमध्ये राहणाऱ्या जोडप्यांमध्ये भांडणानंतर टोकाचे पाऊल उचलण्यात आल्याची अनेक प्रकरणे घडलेली आहेत. नुकतेच भोपाळमध्ये घडलेल्या एका प्रकरणामुळे आता खळबळ उडाली आहे. भोपाळच्या गायत्री नगर येथे राहणाऱ्या ३२ वर्षीय सचिन राजपुतने त्याची प्रेयसी रितीका सेनचा (वय २९) खून केला. यानंतर तिचा मृतदेह ब्लॅक्टेडमध्ये गुंडाळून ठेवत मृतदेहाशेजारीच दोन रात्री घालवल्या. जसे काहीच घडले नाही, असे दाखवत सचिन राजपूत त्याच घरात राहिला.

पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, २७ जूनच्या रात्री सचिन आणि रितीका यांच्यात कडाक्याचं भांडण झालं. सचिन बेरोजगार आहे, तर रितीका एका खासगी कंपनीत काम करते. यावरून सचिनच्या मनात रितीकाबद्दल असूया निर्माण झाली होती. तसेच रितीकाचं तिच्या

वरिष्ठासोबत प्रेमप्रकरण सुरू असल्याचा संशय सचिनला वाटत होता. याच कारणावरून दोघांचं भांडण झालं, ज्यात रितीकाचा खून झाला. खून केल्यानंतर सचिन रितीकाचा मृतदेह बेडवर ठेवून वरून ब्लॅक्टेड टाकले. ती झोपली असल्याचा बहाणा करत सचिन बिनदिक्कत त्याच खोलीत दोन दिवस राहिला. तसेच रितीकाच्या बाजूला तो रात्री झोपलाही. रितीकाच्या हत्येचा धक्का बसल्यामुळे सचिन दोन दिवस प्रचंड मद्यपान करत होता, असेही पोलिसांनी सांगितलं.

आई-वडिलांचा उपचारांना नकार

१ वर्षाच्या चिमुकल्याचा दुर्दैवी मृत्यू

मलपूरम, दि. १ वृत्तसंस्था

केरळच्या मलपूरम येथे एका वर्षाच्या चिमुकल्याचा काविल आजारामुळे मृत्यू झाल्यानंतर पोलिसांनी अनेकसंर्गिक मृत्यूचा गुन्हा दाखल केला आहे. मृत बालकाच्या पालकांनी आधुनिक उपचार पद्धतींना नकार दिल्याच संशय व्यक्त केला जात आहे. मृत मुलाचे नाव एसेन एरहान तर आईचे नाव हिरा हरीरा आणि वडिलांचे नाव नवाज असे आहे. हे कुटुंब मलपूरमच्या कोट्टक्कल येथे राहते. लहान बाळाचा २७ जून रोजी मृत्यू झाला. लहान बाळाला वेळेवर योग्य उपचार मिळाले नसल्याचा पोलिसांना संशय आहे. तसेच मुलाची आई अँक्युपंचकर प्रॅक्टिशनर आहे. तिने मागच्या काळात आधुनिक उपचारांना विरोध करणाऱ्या

पोस्ट टाकल्या होत्या. या पोस्ट आता चर्चेत आहेत. दरम्यान मृत मुलाचा दफनविधी झाल्यानंतर पोलिसांनी आता शवविच्छेदन करण्यासाठी मृतदेह पुन्हा बाहेर काढला आहे. शवविच्छेदन अहवाल आल्यानंतर आता पुढील कारवाई निश्चित केली जाईल.

एप्रिलमध्ये मलपूरमध्येच एका दुसऱ्या घटनेत ३५ वर्षीय अस्मा हिचा घरीच बाळंतपणादरम्यान मृत्यू झाला होता. या प्रकरणात महिलांचा पती सिराजुद्दीन याला सदाेष मनुष्यध्व आणि पुरावे नष्ट करण्याच्या आरोपाखाली अटक करण्यात आली होती. सिराजुद्दीन मुदावर काफिला नावाचे युट्यूब चॅनेलही चालवतो. पोलिसांनी सांगितले की, आरोपी पतीने एर्नाकुलममधील पेरुम्बवूर येथे अस्माचा मृतदेह गुप्तपणे दफन करण्याचा प्रयत्न केला.

सर्वोच्च न्यायालयाचा मोठा निर्णय, कर्मचाऱ्यांसाठी लागू केले आरक्षण

नवी दिल्ली, दि. १ वृत्तसंस्था

सर्वोच्च न्यायालयाने एक मोठा निर्णय घेतला आहे. पहिल्यांदाच, कोर्टाने आपल्या अनुसूचित जाती आणि जमाती प्रवर्गातील कर्मचाऱ्यांच्या नियुक्ती आणि पदोन्नतीसाठी औपचारिक आरक्षण धोरण लागू केले आहे. २४ जून रोजी या संदर्भात एक परिपत्रक जारी करण्यात आले. या परिपत्रकाद्वारे, सर्वोच्च न्यायालयातील सर्व कर्मचाऱ्यांना या निर्णयाची माहिती देण्यात आली.

परिपत्रकानुसार आणि सध्या लागू असलेल्या मॉडेल रोस्टरनुसार, सर्वोच्च

न्यायालयाच्या कर्मचाऱ्यांना पदोन्नतीमध्ये १५ टक्के कोटा आणि एसटी कर्मचाऱ्यांना ७.५ टक्के कोटा मिळेल. या कोट्याचा फायदा रजिस्ट्रार, वरिष्ठ वैयक्तिक सहाय्यक, सहाय्यक ग्रंथपाल, कनिष्ठ न्यायालय सहाय्यक आणि चेंबर अटेंडंट यांना होईल. भारताचे सरन्यायाधीश (सीजेआय) भूषण रामकृष्ण गवई यांच्या कार्याकाळात हा महत्त्वाचा धोरणात्मक बदल झाला आहे, जे देशातील सर्वोच्च न्यायिक पदावर पोहोचणारे अनुसूचित जातीच्या पार्श्वभूमीतील दुसरे व्यक्ती आहेत. त्यांच्या नेतृत्वाखाली ही मंजूरी देण्यात आली आहे. या निर्णयाचे महत्त्व देखील वाढते

कारण न्यायव्यवस्थेवर उपेक्षित गटांचे कमी प्रतिनिधित्व असल्याची टीका नेहमी केली जाते. या निर्णयाबद्दल सरन्यायाधीश गवई म्हणतात की, सर्व सरकारी संस्था आणि अनेक उच्च न्यायालयांमध्ये अनुसूचित जाती आणि जमातींसाठी आरक्षणाची तरतूद आधीच आहे. तर, सर्वोच्च न्यायालय अपवाद का असावे? सर्वोच्च न्यायालयाने सकारात्मक कृतीबाबत अनेक महत्त्वाचे निर्णय दिले आहेत आणि एक संस्था म्हणून त्यांना ते अंमलात आणावे लागले. आपली तत्त्वे आपल्या कृतींमध्ये प्रतिबिंबित झाली पाहिजेत.

नारायण मूर्ती यांचे ७० तास काम करण्याचे आवाहन

इन्फोसिसने कर्मचाऱ्यांना ओव्हर टाइमबाबत दिल्या महत्त्वाच्या सूचना

बंगळूरु, दि. १ वृत्तसंस्था

सॉफ्टवेअर क्षेत्रातील नामांकित कंपनी इन्फोसिसने आपल्या कर्मचाऱ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना दिल्या आहेत. कर्मचाऱ्यांनी काम आणि खासगी आयुष्याचा ताळमेळ राखण्यासंदर्भात या सूचना जाहीर करण्यात आल्या आहेत. कंपनीच्या

एचआरकडून कर्मचाऱ्यांच्या कामाच्या तासांची माहिती घेतली जात आहे. कर्मचाऱ्यांनी ठरवून दिलेल्या वेळेतच काम आटपून घ्यावे, ओव्हर टाइम करू नये, अशा मार्गदर्शक सूचना देण्यात येत आहेत. ज्या कर्मचाऱ्यांनी ठरलेल्या वेळेपेक्षा अधिक तास काम केले, त्यांना इमेलही पाठविण्यात येत

आहे. कर्मचाऱ्यांनी आपल्या आरोग्याची काळजी घ्यावी, असे आवाहन यानिमित्ताने करण्यात येत आहे. इन्फोसिसचे सह संस्थापक नारायण मूर्ती यांनी मागच्या वर्षी एका कार्यक्रमात बोलत असताना आठवड्याला ७० तास काम करायला हवे, असे म्हटले होते. कंपनीचा नवा उपक्रम हा मूर्ती

यांच्या दृष्टीकोनाच्या अगदी उलट आहे. कोलकाता येथे इंडियन चेंबर ऑफ कॉमर्सच्या शताब्दी सोहळ्यात बोलत असताना मूर्ती म्हणाले की, जर देशाला जागतिक महासत्ता बनवायला असेल तरुणांनी अधिक मेहनत करावी लागेल. जर तरुणच कठोर परिश्रम करणार नसतील तर मग कोण करणार?